

КЗВО ЛОР «ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ АНДРЕЯ КРУПІНСЬКОГО»

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

«До захисту допущено»

« ___ » _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

_____к. іст. н. Лозинська С.О.

Жижномірський Валерій Володимирович

УДК 614.253.5:37.013:378.4(73)

**ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ
ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СЕСТЕР МЕДИЧНИХ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США**

Спеціальність 223 Медсестринство

Наукова робота на здобуття освітнього ступеня магістр

Науковий керівник

кандидат педагогічних наук

Клонцак Ореста Ігорівна

Львів 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США.....	10
1.1. Сутність поняття «академічно-громадське навчання».....	10
1.2. Історичний контекст розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США	18
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США.....	28
2.1. Шляхи організації академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних.....	28
2.2. Вплив академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США.....	41
Висновки до розділу 2.....	48
РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СЕСТЕР МЕДИЧНИХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США.....	51
3.1. Реалізація програм академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних в США.....	51
3.2. Можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО.....	69
Висновки до розділу 3.....	77
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ.....	91

АНОТАЦІЯ

У магістерській роботі «Імплементація академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США» розглянуто особливості застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США. Розкрито суть поняття академічно-громадського навчання та проаналізовано історичний контекст розвитку цієї освітньої стратегії у закладах вищої освіти США. Проаналізовано шляхи організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США. Особливу увагу приділено дослідженню впливу академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Охарактеризовано особливості реалізації програм академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних в США. Запропоновано можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти України.

Ключові слова: академічно-громадське навчання; освітній процес; громадська діяльність; підготовка медичних сестер; США.

ABSTRACT

In master's thesis "Implementation of academic service-learning during the training of nurses in higher education institutions of the USA", the peculiarities of the implementation of academic service-learning during the training of nurses in higher education institutions of the USA have been examined. The essence of the concept of academic service-learning has been revealed and the historical context of the development of this educational strategy in higher education institutions of the USA has been analyzed. Ways of organizing academic service-learning in higher education institutions of the USA have been analyzed. Special attention has been paid to the study of the influence of academic service-learning on the training of future nurses in higher education institutions of the USA. The peculiarities of the implementation of academic service-learning programs during the training of nurses in the USA have been described. Possibilities of using the American experience in the implementation of academic service-learning during the training of nurses in Ukrainian higher education institutions have been proposed.

Key words: academic service-learning; educational process; social activity; training of nurses; the USA.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Протягом останніх десятиліть у закладах вищої освіти США активно застосовують академічно-громадське навчання (*англ.* academic-service learning). Ця освітня стратегія набула значної популярності та активно застосовується в університетах та коледжах США під час підготовки різних фахівців, зокрема сестер медичних. Такий підхід до навчання медичних сестер в США передбачає співпрацю закладу вищої освіти з місцевими громадами для надання студентам якісної медсестринської освіти. Застосування академічно-громадського навчання під час підготовки майбутніх медичних сестер дозволяє їм здійснювати практичну роботу в громадах, зокрема в місцевих школах, клініках, центрах охорони здоров'я та інших закладах, де надають медичну допомогу. Це дозволяє студентам-медсестрам отримати досвід роботи з пацієнтами в різних середовищах та з різними потребами. Академічно-громадське навчання також сприяє налагодженню взаємовідносин між медичними закладами та громадами, що сприяє забезпеченню кращого доступу до медичної допомоги для населення.

Дослідження академічно-громадського навчання медичних сестер висвітлено у багатьох наукових журналах та базах даних. Статті присвячені дослідженню академічно-громадського навчання медсестер можна знайти у таких базах даних як PubMed (база даних з медичних досліджень), Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature – CINAHL (база даних, що містить публікації з медсестринства та споріднених наук про здоров'я).

Статті, присвячені дослідженню різних аспектів навчання майбутніх сестер медичних, зокрема особливостям застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США, можна знайти у провідних зарубіжних журналах, зокрема Journal of Nursing Education («Журнал медсестринської освіти»); Nurse Education Today («Освіта медсестри сьогодні»); International Journal of Nursing Education Scholarship («Міжнародний журнал досліджень медсестринської освіти»); Nurse Education in Practice («Медсестринська освіта на практиці»); The Journal

of Continuing Education in Nursing («Журнал безперервної освіти у медсестринстві»). У цих наукових журналах містяться статті, присвячені дослідженню різних аспектів академічно-громадського навчання медичних сестер, включаючи ефективність такого навчання, виклики та перешкоди, з якими стикаються медсестри під час виконання своїх обов'язків, розвиток особистісних та професійних навичок тощо.

Багато науковців вивчають різні аспекти академічно-громадського навчання, починаючи з середини ХХ століття до сьогодні, серед яких американські вчені Д. Рама (D. Rama), Р. Баттістоні (R. Battistoni), С. Сейфер (S. Seifer), Е. Фурко (E. Furco), Ш. Білліг (Sh. Billig), Е. Боєр (E. Boyer), Д. Колб (D. Kolb) тощо.

Серед українських науковців, що досліджують питання академічно-громадського навчання в університетах та коледжах США можна відзначити О. М. Зарву, Ю. А. Топоркову, С. В. Федоренко. У своїх дослідженнях вони використовували такі терміни на позначення англійського терміну “academic service-learning” як програма «Навчання та служба» (О. М. Зарва) [2], «навчання через служіння» (Ю. А. Топоркова) [6], «навчання суспільно корисного служіння» (С. В. Федоренко) [8]. Україномовний термін «академічно-громадське навчання» у вітчизняній літературі вперше зустрічається у посібнику «Педагогіка для громадянського суспільства» за редакцією доктора педагогічних наук Т. Кошманової (2005 р.) [4].

Здійснений аналіз українських та американських наукових джерел засвідчує відсутність цілісного дослідження, присвяченого імплементації академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США. Недостатнє вивчення прогресивного американського досвіду та необхідність пошуку нових сучасних підходів до підготовки сестер медичних в Україні зумовили вибір теми дослідження та свідчать про її актуальність.

Об'єкт дослідження – система підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США.

Предмет дослідження – особливості застосування академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США.

Мета дослідження – виявити особливості застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США.

Завдання дослідження:

- 1) Розглянути підходи до трактування поняття академічно-громадське навчання;
- 2) Визначити особливості організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США;
- 3) Проаналізувати особливості застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США;
- 4) Окреслити можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО.

Методи дослідження: *індукція та дедукція* (для збору інформації); *аналіз та синтез* (для обробки інформації); *порівняльний* (для встановлення подібностей та відмінностей базових понять); *типологічний* (для групування особливостей організації академічно-громадського навчання); *описовий* (для опису особливостей застосування академічно-громадського навчання); *узагальнення* (для систематизації одержаної інформації); *прогностичний* (для окреслення можливостей застосування американського досвіду в закладах вищої освіти України).

Наукова новизна. У магістерській роботі досліджено підходи до трактування поняття академічно-громадське навчання; вивчено існуючу джерельну та нормативно-правову базу щодо організації академічно-громадського навчання; проаналізовано організаційно-педагогічні аспекти застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США; окреслено можливості використання американського досвіду у вітчизняних ЗВО.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що основні ідеї, матеріали, теоретичні узагальнення, висновки можуть стати підґрунтям подальших науково-педагогічних пошуків. Їх можна використовувати в освітньому процесі закладів вищої освіти України під час підготовки сестер медичних.

Окреслені можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних можуть бути використані під час реформування медсестринської освіти у вітчизняних ЗВО з метою покращення якості підготовки майбутніх медичних сестер.

Апробація результатів дослідження. Матеріали магістерської роботи були представлені на III Міжнародній студентській науковій конференції «Глобалізація наукових знань: міжнародна співпраця та інтеграція галузей наук» (м. Дніпро, 23 вересня 2022 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Освіта медичних фахівців: реалії та виклики сьогодення» (м. Львів, 27 квітня 2023 р.).

Публікації. Результати магістерської роботи опубліковані у тезах доповідей на конференціях:

1. Жижномірський В. В., наук. кер. Клонцак О. І. Особливості застосування академічно-сервісного навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США. Глобалізація наукових знань: міжнародна співпраця та інтеграція галузей наук: матеріали III Міжнародної студентської наукової конференції, м. Дніпро, 23 вересня, 2022 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2022. С. 188 – 189.

2. Жижномірський В. В., наук. кер. Клонцак О. І. Вплив академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Освіта медичних фахівців: реалії та виклики сьогодення. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 27 квітня 2023 р.) / за редакцією кандидата історичних наук Світлани Лозинської.

Львів: КЗВО ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського», 2023. С. 38 – 41.

Структура та обсяг магістерської роботи: Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел (68 позицій, із них 59 – іноземною мовою), 4 додатків. Загальний обсяг магістерської роботи становить 98 сторінок. Робота містить 3 рисунки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США

1.1. Сутність поняття «академічно-громадське навчання»

В американській науковій літературі існують різні підходи до трактування поняття «академічно-громадське навчання» (*англ.* academic service-learning). Д. Л. Стегг (D. L. Stagg), Дж. МакКарті (J. McCarthy), Дж. Ейлер (J. Euler), Д. Джайлз (D. Giles), Дж. Брекстон (J. Braxton) розглядають академічно-громадське навчання як метод навчання, який поєднує академічне навчання з громадською роботою та зосереджує увагу на розвиток критичного мислення студентів та їх громадянської відповідальності. Програми академічно-громадського навчання залучають студентів до організованої суспільно корисної роботи, яка задовольняє місцеві потреби, одночасно розвиваючи академічні знання та вміння студентів, почуття громадянської відповідальності та їх прихильність до суспільства. Академічно-громадське навчання поєднує суспільно корисну діяльність з освітнім процесом. Це досягається шляхом поєднання громадської роботи зі структурованими можливостями, які поєднують виконання завдань з саморефлексією, самопізнанням, набуттям і розумінням цінностей, навичок і змісту знань. Іншими словами можна сказати, що академічно-громадське навчання – це метод навчання, що базується на особистому досвіді, під час якого студенти беруть участь в організованій громадській діяльності, що відповідає виявленим потребам спільноти, і розмірковують про виконані завдання таким чином, щоб краще зрозуміти зміст курсу, розвинути навички критичного мислення і розвинути почуття громадянської відповідальності [27; 32].

С. Д. Сейфер (S.D. Seifer) і К. Коннорс (K. Connors) стверджують, що не зважаючи на те, що академічно-громадське навчання є формою навчання на основі досвіду, існує низка відмінностей між академічно-громадським навчанням та іншими моделями навчання на основі досвіду. Наприклад, під

час академічно-громадського навчання більшу увагу акцентують на взаємному навчанні і рефлексії. Крім того, академічно-громадське навчання спрямоване на розвиток активної громадської діяльності, яка може вплинути на реальні і довгострокові соціальні зміни. Академічно-громадське навчання має чітку структуру, що передбачає визначення мети, завдань, структурованої навчальної програми. Під час академічно-громадського навчання громадські організації співпрацюють з навчальними закладами як рівнозначні партнери, впливаючи на розробку структури навчального курсу, що явно відрізняє цю форму навчання від інших форм навчання на основі досвіду, таких як стажування або польові дослідження. Іншими словами, значення академічно-громадського навчання не є одностороннім, як у випадку з волонтерством, і при цьому академічно-громадське навчання не орієнтоване лише на індивідуальний розвиток, як стажування або польове дослідження [55].

Дж. М. Браун (J. M. Brown) та Н. А. Шмідт (N. A. Schmidt) вважають, що під час академічно-громадського навчання рефлексія використовується для розвитку або вдосконалення навичок критичного мислення, таких як здатність виявляти проблеми, сприйнятливість до нових або інших ідей і передбачення наслідків своїх дій. Використання рефлексії відрізняє академічно-громадське навчання від інших видів навчання. Без рефлексії досвід навчання не є справжнім академічно-громадським навчанням, а скоріше прикладом волонтерства або навчання на рівні співтовариства. Наприклад, якщо студенти-медсестри подають їжу бездомним, що являє собою служіння спільноті, без подальшої рефлексії – це не є прикладом академічно-громадського навчання [21, с. 51].

С. М. Байрачаря (S. M. Bajracharya) визначає академічно-громадське навчання як “діяльність, що здійснюється студентами відповідно до конкретної програми, спрямована на задоволення реальних потреб спільноти з метою підвищення якості академічного навчання” [14, с. 7]. С. М. Байрачаря (S. M. Bajracharya), С. Д. Сейфер (S. D. Seifer) та К. Коннорс (K. Connors) вважають, що досвід академічно-громадського навчання повинен бути

особистісно важливий і корисний для суспільства. Крім того, повинні бути чітко визначені цілі навчання, участь студентів у виборі або проектуванні майбутньої громадської діяльності, теоретична база, інтеграція досвіду суспільно корисної діяльності з програмами навчальних дисциплін та можливості для роздумів студентів. Студенти можуть переосмислювати здобуті знання одним з чотирьох способів: особистим досвідом, рефлексивними спостереженнями, абстрактними концептуалізаціями або експериментами. Ґрунтуючись на свої особистісні якості, молоді люди можуть надати перевагу одному типу навчання або іншому [14; 55].

На думку Д. Дж. Данн (D. J. Dunn), Ш. Д. Беррі (Ch. D. Barry) перевага застосування програм академічно-громадського навчання полягає в тому, що вони поєднують як особистий досвід, так і можливості для рефлексії. Таким чином, студенти швидше за все будуть задоволені навчальними заняттями, що базуються на академічно-громадському навчанні, незалежно від їх уподобань. Можна назвати три причини заохочення до академічно-громадського навчання: допомога співтовариству, більш ефективне навчання і особистісний розвиток студентів [29].

Прихильники академічно-громадського навчання стверджують, що головна цінність такого навчання полягає у тому, що воно сприяє підвищенню розвитку моральної свідомості. Програми академічно-громадського навчання дозволяють ознайомити студентів з потребами спільноти. Академічно-громадське навчання – це можливість донести думку про те, що організації можуть процвітати, роблячи добро. Таким чином, академічно-громадське навчання можна розглядати як метод навчання, який спонукає людей бути соціально відповідальними [23, с. 75].

Академічно-громадське навчання – це не лише педагогічний метод. А. Маркакі (A. Markaki), О. Праджанкетт (O. Prajankett), А. Шортен (A. Shorten) вважають, що академічно-громадське навчання – це інструмент, що дозволяє студентам і навчальним закладам, зокрема закладам вищої освіти, краще усвідомлювати потреби спільнот, частиною яких вони є, і проявляти

активну громадянську позицію. Академічно-громадське навчання все частіше інтегроване в навчальні плани різних дисциплін. Наявні факти свідчать про те, що академічно-громадське навчання не тільки почало трансформувати освіту, але і змінило життя багатьох залучених до нього студентів [49].

На даний час науковці досліджують різні аспекти академічно-громадського навчання залежно від їхніх наукових інтересів. Ключові теми, які обговорюються, стосуються впровадження академічно-громадського навчання в навчальні плани, методів застосування, налагодження співпраці з спільнотою та переваг академічно-громадського навчання для всіх стейкхолдерів (студентів, викладачів, спільноти та навчальні заклади) [19].

Б. Холланд (B. Holland) вивчала мотивацію викладачів застосовувати академічно-громадське навчання як метод навчання. Вона виявила, що існують різні джерела мотивації викладачів. Науково-педагогічні працівники можуть бути мотивовані особистими цінностями, які надихають їх на відданість служінню, успіхом їх дисципліни та якістю викладання та досліджень. Отже академічно-громадське навчання і співпраця з спільнотою можуть бути результатом як індивідуальних, так і професійних цілей [38].

Багато науковців, зокрема А. В. Астін (A. W. Astin) та М. Хартлі (M. Hartley) досліджують особливості впливу академічно-громадського навчання на усіх стейкхолдерів, а саме студентів, заклади освіти, представників спільнот тощо. У своїх дослідженнях вони приділяють найбільшу увагу впливу академічно-громадського навчання на студентів. Найважчими для оцінювання є результати для освітніх закладів. Переваги для спільноти очевидні. Студенти виконують роботу, яка збільшила б витрати громадських організацій, якщо б цю роботу виконували відповідні фахівці за заробітну плату. Очевидно, що від цього отримують користь як студенти, так і організації-клієнти. Деякі учасники отримують більше користі ніж інші, проте застосування академічно-громадського навчання в межах навчальних курсів має позитивний вплив на студентів, викладачів, співтовариства та навчальні заклади [45; 54].

Дж. Ейлер (J. Euler) та її колеги Д. Джайлз (D. Giles) і Дж. Брекстон (J. Braxton) підсумували дослідження, присвячені академічно-громадському навчанню у коледжах та університетах США за останні роки та звернули увагу, що[32]:

- академічно-громадське навчання позитивно впливає на розвиток особистих якостей студентів, почуття їх власної ефективності, формує особисту ідентичність, духовний і моральний розвиток;
- академічно-громадське навчання позитивно впливає на міжособистісні стосунки, розвиває вміння співпрацювати з іншими, а також лідерські та комунікативні навички;
- академічно-громадське навчання допомагає зменшити стереотипи, сприяє культурному і расовому взаєморозумінню;
- академічно-громадське навчання позитивно впливає на розвиток громадянської відповідальності молодих людей;
- академічно-громадське навчання позитивно впливає на академічні досягнення студентів;
- академічно-громадське навчання допомагає студентам застосовувати теоретичні знання в реальних життєвих ситуаціях;
- участь у програмах академічно-громадського навчання допомагає студентам розвинути аналітичні здібності, критичне мислення та покращує їх когнітивний розвиток;
- студенти, які брали участь в програмах академічно-громадського навчання, повідомляли про більш тісні взаємовідносини з викладачами на відміну від тих, хто не був залучений до академічно-громадського навчання;
- академічно-громадське навчання підвищує рівень задоволеності студентів закладом, у якому вони навчаються;
- студенти, які беруть участь у програмах академічно-громадського навчання, з більшою ймовірністю здобудуть вищу освіту;

- викладачі, які застосовують академічно-громадське навчання, повідомляють про задоволеність якістю навчання студентів. Маючи досвід застосування академічно-громадського навчання, вони все частіше інтегрують його у свої навчальні курси;
- викладачі коледжів та університетів повідомляють, що залучення студентів до громадської роботи позитивно впливає на студентів і покращує відносини у громаді;
- представники співтовариств та громадських організацій повідомляють про задоволеність співпрацею з студентами і покращення відносин між закладами освіти та спільнотами.

Дж. Ейлер (J. Euler), Д. Джайлз (D. Giles) зазначають, що академічно-громадське навчання базується на налагодженні співробітництва між громадами та студентами шляхом поєднання освітньої діяльності з роботою громадських організацій, які знаходяться неподалік навчальних закладів. Це інноваційний метод навчання, який дозволяє студентам реагувати на потреби суспільства в реальних умовах, що пов'язано з навчальними цілями. Таке навчання допомагає створити сильне суспільство, надаючи студентам можливість досліджувати проблеми громади, використовуючи аналітичний і глибокий погляд для розробки своїх механізмів прийняття рішень [31, с. 333].

Академічно-громадське навчання базується на принципі служіння громаді. Відповідно до цього принципу передбачається, що студенти повинні здобувати досвід, вибудовуючи відносини з організаціями, які служать суспільству, і вони повинні вчитися брати на себе відповідальність під час вирішення проблем громади. Академічно-громадське навчання передбачає взаємодію викладачів, студентів та представників громадських організацій, що працюють на благо спільноти, створюючи структуровані можливості для досягнення навчальних цілей та задоволення потреб спільноти [45].

У процесі академічно-громадського навчання налагоджуються стосунки з членами громадських організацій за допомогою організованих проєктів. Академічно-громадське навчання спонукає студентів поєднувати свої

особисті цінності та академічні досягнення і застосовувати на практиці здобуті раніше знання. Окрім цього академічно-громадське навчання передбачає міждисциплінарний підхід до організації освітнього процесу та допомагає поєднати навчання з практичним застосуванням здобутих знань [19, с. 225].

Д. Л. Стегг (D. L. Stagg) та Дж. Маккарті (J. McCarthy) вважають, що академічно-громадське навчання – це метод навчання, який будує «міст» між академічними заняттями та залученням до громадського життя. Це динаміко-педагогічний метод дозволяє студентам безпосередньо брати участь у громадській роботі, застосовуючи при цьому власні знання та вміння. Таке освітнє середовище дозволяє студентам переконатися в обґрунтованості теоретичних знань, які вони вивчають в аудиторіях. Цей досвід покращує розумові навички студентів, а також дозволяє їм встановлювати зв'язок між теорією і практикою [27].

Під час участі в програмах академічно-громадського навчання студенти стають активними учасниками освітнього процесу і, так званими, агентами змін. Студенти отримують новий досвід участі у суспільно корисній діяльності [33, с. 37].

Результати отримані в результаті досліджень, що спрямовані на визначення впливу академічно-громадського навчання на студентів, полягають у наступному. Згідно з дослідженням Дж. Маккарті (J. McCarthy) було відзначено, що у студентів, які брали участь у програмах академічно-громадського навчання під час здобуття вищої освіти, змінилося ставлення щодо таких питань як голосування за політиків, членство в громадських організаціях, участь у демонстраціях тощо [27].

Згідно з дослідженням Х.-Ч. Чен (H.-Ch. Chen) та Д. МакАдамс-Джонс (D. McAdams-Jones) академічно-громадське навчання забезпечує тривалий і сприятливий вплив на ставлення та поведінку студентів щодо вибору професії, розвиток вмінь необхідних для їх подальшої професійної діяльності. Крім того, воно суттєво розвиває у студентів такі навички як спілкування, командна робота, лідерство, коучинг і підприємництво, а також спонукає студентів

підвищувати свою громадянську відповідальність і проявляти більше співчуття до потребуючих людей [39].

Відповідно до результатів дослідження С. Уайт (S. White), Д. Тейт (D. Tait) академічно-громадське навчання допомагає студентам ознайомитися з наявними соціальними проблемами, розвинути комунікативні навички і підвищити впевненість у собі. Дж. Скаммелл (J. Scammell) вважає, що застосування академічно-громадського навчання сприяє розвитку таких здібностей студентів як співробітництво, ефективне спілкування, самокритика, розвиток усвідомлення соціальної відповідальності та набуття впевненості в собі [53].

Згідно з дослідженням Дж. Ейлер (J. Euler) студенти, які брали участь у програмах академічно-громадського навчання під час здобуття вищої освіти, хотіли продовжувати таку діяльність після закінчення навчання. Такі студенти почали приділяти більше уваги просоціальній поведінці, зокрема здійснювати благодійні пожертвування. В дослідженні Д. Джайлз (D. Giles) та Дж. Брекстон (J. Braxton) було виявлено, що академічно-громадське навчання позитивно впливає на особистісний і соціальний розвиток студентів. Академічно-громадське навчання підвищує особистісну роль студентів та допомагає залучити їх до політичного життя та служіння громаді. Студенти стають більш соціально свідомими та прагнуть брати активну участь у суспільно корисній діяльності після закінчення навчання. Це сприяє розвитку соціальної справедливості в суспільстві [32; 35].

Студенти, які брали участь в дослідженні Ш. Шахзад (Sh. Shahzad) та А. Юнас (A. Younas), відзначили, що участь у програмах академічно-громадського навчання полегшує їм сприйняття спільнот, які представляють різні соціально-економічні статуси, етнічні групи і регіони. Крім того, вони підкреслили, що такі програми сприяли їхньому кар'єрному зростанню, допомогли покращити професійні навички, такі як координація довгострокових проєктів і робота в різних галузях. Учасники заявили, що після закінчення навчання вони продовжували працювати волонтерами [56].

Відповідно до дослідження К. Янга (K. Yang) та Г. Р. Вумер (G. R. Woome) студенти, які брали участь у програмах академічно-громадського навчання, сказали, що вони зазнали глибоких і ефективних змін в своїх політичних, етичних, інтелектуальних, особистих, духовних і культурних поглядах. Згідно з результатами дослідження Дж. Т. Меттьюз (J. T. Matthews) академічно-громадське навчання підвищує впевненість студентів у собі і самоповагу. Академічно-громадське навчання покращує і зміцнює соціальні зв'язки студентів, підвищує у студентів активну громадянську позицію. Крім того, дозволяє розвинути в студентів навички критичного та аналітичного мислення, а також здатність задавати питання [44].

Отже, беручи до уваги результати досліджень вищеназваних науковців, можна зробити висновок, що академічно-громадське навчання – це навчальна стратегія, яка поєднує теоретичні знання з реальним життєвим досвідом і здатна забезпечити студентам виконання практичних навичок, підвищити їх соціальну відповідальність та взаємодію з громадськістю. Головна мета академічно-громадського навчання – підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності, а також розвиток у них критичного мислення, етичної поведінки та лідерських якостей. Цей підхід до навчання забезпечує студентам можливість застосовувати свої знання та навички на практиці, розвиває в них здатність до співпраці та збільшує їхню взаємодію з громадою. Академічно-громадське навчання є корисним для всіх стейкхолдерів, включаючи студентів, викладачів, заклади освіти та громадські організації, оскільки сприяє розвитку громадянської свідомості, активної громадянської участі та позитивно впливає на розвиток суспільства в цілому.

1.2. Історичний контекст розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США

У США існує давня традиція служінню інтересам громади. Французький державний діяч, історик, суспільствознавець де Токвіль (De Tocqueville) у

своєму знаменитому дослідженні американського суспільства XIX ст. «Американська демократія» (“The American Democracy”) відзначив звичку американців створювати добровільні асоціації для просування своїх власних інтересів та інтересів суспільства. Де Токвіль (De Tocqueville) припустив, що такі асоціації мають вирішальне значення для життєздатності американського суспільства, вказавши, що їх діяльність сприяла формуванню в учасників визнання збігу особистих і суспільних інтересів, яке він назвав “правильно зрозумілим принципом зацікавленості” [17].

Науковці стверджують, що методологічним підґрунтям академічно-громадського навчання є філософія прагматизму. Головний представник цієї філософської течії – Дж. Дьюї (J. Dewey, 1859–1952), якого вважають основоположником академічно-громадського навчання. Дж. Дьюї – американський філософ, педагог та психолог, відомий своїми ідеями щодо прогресивної педагогіки, яка базується на дослідженнях та досвіді учнів (студентів). Він розробив концепцію навчання, відповідно до якої навчання повинно бути активним та базуватися на дослідженні проблем, що цікавлять учнів чи студентів. Це змінює підхід до навчання, зокрема роль вчителя (викладача) та учня (студента) в освітньому процесі [26].

Дж. Дьюї вважав, що поєднання знань і навичок з досвідом є ключем до навчання. Студенти найкраще навчаються не «читаючи книги в закритій кімнаті, а відчиняючи двері і вікна досвіду». Навчання починається з виявлення проблеми і супроводжується застосуванням різних ідей та навичок з метою її вирішення [26, с. 15].

Дж. Дьюї (J. Dewey) та Е. Боєр (E. Boyer) були першими вченими, які підтримали розвиток експериментального навчання в освітніх програмах. Вони вірили, що поєднання знань і досвіду є ключовим для навчання [17, с. 136].

Дж. Дьюї вважав, що навчання повинно бути орієнтоване на життя та активну діяльність і спрямоване на розвиток практичних навичок та здібностей студентів. Також він наголошував на важливості поєднання теорії

та практики, що є головним принципом організації академічно-громадського навчання.

Дж. Дьюї вважав, що навчання повинно бути зорієнтоване на потреби суспільства, а також сприяти розвитку громадянської свідомості та соціальної відповідальності студентів. Це також відображається в академічно-громадському навчанні, під час якого студенти працюють над проєктами та дослідженнями, що спрямовані на вирішення реальних проблем у громаді.

Хоча концепція Дж. Дьюї була спрямована на загальну освіту, її принципи та ідеї застосовуються і у вищій освіті, в тому числі й медичній освіті. Прогресивні підходи до навчання допомагають медичним сестрам зрозуміти інноваційні методики та технології у своїй галузі та забезпечують надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

Є багато прикладів застосування ідей Дж. Дьюї у медичній освіті та практиці, зокрема [35]:

- проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning, PBL) – це підхід до навчання, запропонований у 1969 році, що передбачає навчання через вирішення реальних проблем, з якими стикаються в медицині. Медичні сестри можуть застосовувати цей підхід, щоб розвивати свої навички діагностики та розв'язання проблем в медичній практиці;
- навчання через співпрацю та взаємодію (Collaborative Learning) – це підхід, що застосовується для розвитку комунікативних навичок та здатності працювати в групі. Медичні сестри можуть використовувати співпрацю для покращення якості своєї практики та співпраці з іншими фахівцями у медичному колективі;
- навчання з використанням технологій (Technology-Enhanced Learning) – це підхід, спрямований на застосування сучасних технологій для покращення якості навчання та розвитку навичок. Медичні сестри можуть використовувати сучасні медичні технології для навчання та розвитку своїх професійних навичок.

Усі ці підходи засновані на принципах прогресивної педагогіки та застосовуються в медичній освіті та практиці з метою удосконалення професійних навичок та забезпечення якісної медичної допомоги пацієнтам.

Отже, основна теорія, на якій базується академічно-громадське навчання – це теорія Дж. Дьюї. Професор Стенфордського університету Т. Ерліх (T. Ehrlich) підтримував ідеї Дж. Дьюї і також вважав, що поєднання знань і навичок з реальним досвідом є ключем до навчання [26, с. 17].

Окрім теорії Дж. Дьюї, теоретичним підґрунтям академічно-громадського навчання є також теорія емпіричного навчання Д. Колба (D. Kolb). Вона доповнює більш ранні ідеї про рефлексію як спосіб пізнання і навчання. Суть теорії емпіричного навчання Д. Колба вказує на те, що досвід перетворюється в концепції, які використовуються в якості орієнтирів для розуміння під час нового досвіду. Згідно з теорією Д. Колба, емпіричне навчання і академічно-громадське навчання як форма емпіричного навчання – це чотириетапний цикл, який включає конкретний досвід, спостереження і рефлексію, формування абстрактних концепцій і узагальнень, а також перевірку значущості концепцій в нових ситуаціях [42].

Університети в США займаються трьома видами діяльності: освітньою, дослідницькою і служінням суспільству. Роль університетів у служінні суспільству має тривалу історію. У 1862 році уряд США прийняв Закон Моррілла (The Morrill Act), який був спрямований на розвиток сільського господарства та інженерії в державних університетах. Відповідно до цього закону федеральний уряд передав землю окремим штатам для заснування на цих територіях коледжів, що спеціалізуються на підготовці фахівців технічної та сільськогосподарської галузей. Окрім цього штати могли продати землю і використовувати гроші для покупки акцій, які будуть приносити постійний дохід для підтримки університетів. Університети повинні були навчати студентів, проводити дослідження за вдосконаленими методами і повідомляти результати досліджень безпосередньо фермерам і бізнесменам через «агентів з розповсюдження знань». Таким чином, така діяльність стала першим кроком

до започаткування академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США, оскільки університети почали відігравати більш активну роль у наданні послуг суспільству [17].

Підвищена увага до застосування академічно-громадського навчання в освітньому процесі спостерігається у той час, коли індустріальна економіка стала більш наукоємною. Університети є важливими соціальними інститутами, що сприяють економічному зростанню. Таким чином, поєднання освіти, досліджень і служіння суспільству, а не поділ їх, виникає через прагнення більш тісно поєднати діяльність університету та співпрацю з спільнотою. Д. Моррасс (D. Maurrasse) зазначив, що для розвитку вищої освіти США, починаючи від місцевих коледжів до великих дослідницьких університетів, центральне місце займають відносини з навколишніми громадами. Заклади вищої освіти, використовують різні стратегії для розвитку місцевих громад, зокрема академічно-громадське навчання [46, с. 135].

Ще одним фактором, що сприяв розвитку академічно-громадського навчання у американських ЗВО, була волонтерська діяльність. Студенти і викладачі університетів США вже багато років займаються волонтерською роботою з громадськими організаціями. Наприклад, Р. Аскофф (R. Askoff), його колеги та студенти працювали не лише з бізнес-клієнтами, але і з громадськими лідерами в околицях Пенсильванського університету. Ці консультаційні заходи обговорювалися в аудиторії і були частиною навчальної програми [10].

Термін «академічно-громадське навчання» (*англ.* academic service-learning) почали застосовувати в системі освіти США у 1970-их роках. Вперше його запропонувати Р. Сігмон (R. Sigmon) і В. Рамзей (W. Ramsey) у Південній регіональній раді освіти (*англ.* The Southern Regional Education Board) у 1967 р. У той час це поняття використовували для опису й обґрунтування проекту, який був запроваджений в університетах м. Оук-Рідж, штат Теннессі (*англ.* Oak Ridge, Tennessee). Відповідно до цього проекту студенти та представники

закладів вищої освіти одержали змогу співпрацювати з громадськими організаціями, що знаходилися неподалік цих закладів [58].

Причиною поширення академічно-громадського навчання є також мотивація науково-педагогічних працівників. Однією з ознак поширення академічно-громадського навчання в США є зростання кількості університетів-членів національної організації «Кампус Компакт» (Campus Compact). Ця організація була заснована у 1985 році президентами трьох університетів – Університету Брауна (Brown University), Джорджтаунського університету (Georgetown University) та Стенфордського університету (Stanford University). Їх мета полягала в тому, щоб переконати президентів інших університетів заохочувати викладачів, студентів і співробітників до участі у громадській діяльності та виховання у студентів почуття громадянської відповідальності [17; 46].

Академічно-громадське навчання почали активно застосовувати у системі освіти США, зокрема вищої, після підписання Закону «Про національну та суспільно корисну діяльність» (*англ.* National and Community Service Act of 1990). Цей закон був прийнятий у 1990 році та заклав юридичну основу для розвитку академічно-громадського навчання в США. Відповідно до закону було створено програми, такі як «Навчай для Америки» (Teach for America), та надано фінансову підтримку для університетів та спільнот з метою організації програм академічно-громадського навчання.

Прийняття Закону «Про національну та суспільно корисну діяльність» стало важливим кроком для розвитку громадянського суспільства США та формування у студентів громадянської відповідальності. Р. Коулз (R. Coles) стверджує, що залучення студентів до суспільно корисної діяльності позитивно впливає на професійний та моральний розвиток студентів. Академічно-громадське навчання допомагає удосконалити навички міжособистісного спілкування та лідерства, які є ключовими в більшості професій. Як стверджував Дж. Дьюї, освіта має бути основним засобом

соціального прогресу, а не просто засобом розвитку інтелекту заради нього самого [17].

Ще одним важливим законом для розвитку академічно-громадського навчання у системі освіти США був Закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» (*англ.* National and Community Service Trust Act of 1993), підписаний у 1993 році президентом Б. Клінтоном (B. Clinton). Відповідно до цього закону було забезпечено фінансування, а також створено умови для налагодження співпраці закладів вищої освіти та громадських організацій.

Одна з основних програм, створена відповідно до Закону «Про національну та суспільно корисну діяльність», була програма «Корпус Америки» (AmericaCorps), заснована у 1994 році. Ця програма спрямована на підтримку громад та національних потреб, надає добровольцям можливість служити у громадах усю країну в різних сферах, включаючи освіту, охорону здоров'я, соціальне обслуговування та розвиток громад. Відповідно до Закону було створено Фонд національного громадського сервісу (National Service Trust), який забезпечує фінансування для програм добровільної роботи, включаючи AmeriCorps. Фонд також забезпечує підтримку для громадських організацій, які співпрацюють з закладами вищої освіти. Закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» передбачає підтримку громадської діяльності як важливого засобу забезпечення громадської діяльності та національної оборони.

У 2009 році інноваційна канадська програма медсестер, Саскачеванська програма бакалавра медсестринства (Saskatchewan Collaborative Bachelor of Science Nursing), розпочала розробку нової навчальної програми. Після місяців обговорень було визначено філософські засади та основні поняття. Було вирішено, що концепції соціальної справедливості, спілкування та лідерства є важливими для формування знань студентів про культуру та різноманітність. Таким чином, розробка та впровадження обов'язкового курсу для медсестер першого року навчання, який поєднує теорію та рефлексію

через досвід виконання громадських робіт, було пріоритетом для програми підготовки медсестер [20; 55].

Останнім часом у США спостерігається активне зацікавлення академічно-громадським навчанням в освітньому процесі. Зростання академічно-громадського навчання в США можна охарактеризувати як проходження декількох етапів. Спочатку студенти довгий час працювали в групах, виконуючи комплексне завдання. Такий метод навчання був прогресивним порівняно з лекціями, екзаменами і курсовими роботами. Згодом студенти виконували певні проєкти. Це були не просто гіпотетичні проєкти або завдання, а робота з справжніми клієнтами з реальними проблемами. Ще одним етапом було власне запровадження терміну «академічно-громадське навчання». Важливим етапом було видання посібників та статей щодо організації академічно-громадського навчання, які почали з'являтися в навчальній літературі. Згодом публікації про академічно-громадське навчання поширилися за межі навчальних закладів і почали з'являтися в журналах з інших дисциплін [17; 33].

Отже, розвиток академічно-громадського навчання має тривалу історію, охоплюючи майже століття. З початку 1900-х років освітяни визнали важливість основних засад академічно-громадського навчання в освітньому процесі. Згодом виникла ідея інтеграції громадської діяльності в освітній процес. У 1960-х і на початку 1970-х років відбувалося впровадження академічно-громадського навчання в освітній процес закладів середньої та вищої освіти.

Наприкінці 1970-х і на початку 1980-х років відбувалася стагнація у розвитку академічно-громадського навчання. Вважалося, що академічно-громадське навчання стало моделлю минулого. Проте наприкінці 1980-х років інтерес до формування громадянської відповідальності через служіння громаді почав зростати. З того часу викладачі, студенти та адміністратори почали процес інтеграції академічно-громадського навчання в навчальні програми різних дисциплін, що спостерігається і у теперішній час.

Академічно-громадське навчання в системі вищої освіти зміщує акцент від викладання до навчання, зосереджує увагу на проблемах, а не на дисциплінах, на колективне, а не індивідуальне навчання і ретельне формулювання результатів навчання в поєднанні з оцінкою успішності навчання.

Висновки до розділу 1

У першому розділі «Теоретичне підґрунтя розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США» було розглянуто сутність поняття «академічно-громадське навчання» та проаналізовано історичний контекст розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США.

Проаналізовано праці вітчизняних та американських науковців щодо особливостей розвитку та застосування академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США. На даний час увага науковців зосереджена на вивченні особливостей імплементації академічно-громадського навчання в освітньому процесі, методів застосування, налагодження співпраці з спільнотою та переваг академічно-громадського навчання для всіх стейкхолдерів (студентів, викладачів, спільноти та навчальні заклади).

Розглянуто підходи численних американських вчених щодо трактування поняття «академічно-громадське навчання», а також його ключові компоненти. Зазначено, що академічно-громадське навчання передбачає активну участь студентів у суспільно корисній діяльності з метою навчання та розвитку особистості.

На основі аналізу історичного контексту розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США виявлено, що ця освітня стратегія була започаткована у ХІХ ст. на основі філософії прагматизму Дж. Дьюї та теорії емпіричного навчання Д. Колба. Було проаналізовано основні етапи розвитку академічно-громадського навчання. Важливими законодавчими актами для розвитку цієї освітньої стратегії були Закон

Моррілла, Закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» від 1990 та 1993 років.

Зроблено висновок, академічно-громадське навчання є важливою складовою системи освіти США, зокрема вищої, що позитивно впливає на розвиток особистості студентів, формує активну громадянську позицію та критичне мислення у майбутніх фахівців.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США

2.1. Шляхи організації академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних

Академічно-громадське навчання (*англ.* academic-service learning) – сучасна освітня стратегія, що активно застосовується у закладах вищої освіти США, спрямована на розвиток у студентів вміння критично мислити, а також служіння громаді. Американські вчені С. Д. Сейфер (S. D. Seifer) та К. Коннорс (K. Connors) визначають академічно-громадське навчання як «структурований навчальний досвід, що поєднує громадську роботу з чіткими навчальними цілями, ретельною підготовкою і рефлексією» [55, с. 9].

У медсестринській освіті в США активно застосовується академічно-громадське навчання, що дозволяє майбутнім медичним сестрам брати участь у роботі з громадами та численних проєктах з метою покращення здоров'я населення. Академічно-громадське навчання відрізняється від інших форм роботи в громаді тим, що передбачає одночасно навчання студентів і задоволення потреб громади. Концептуальна модель академічно-громадського навчання Е. Фурко (A. Furco) допомагає проілюструвати унікальні особливості академічно-громадського навчання (Рис. 2.1) [34].

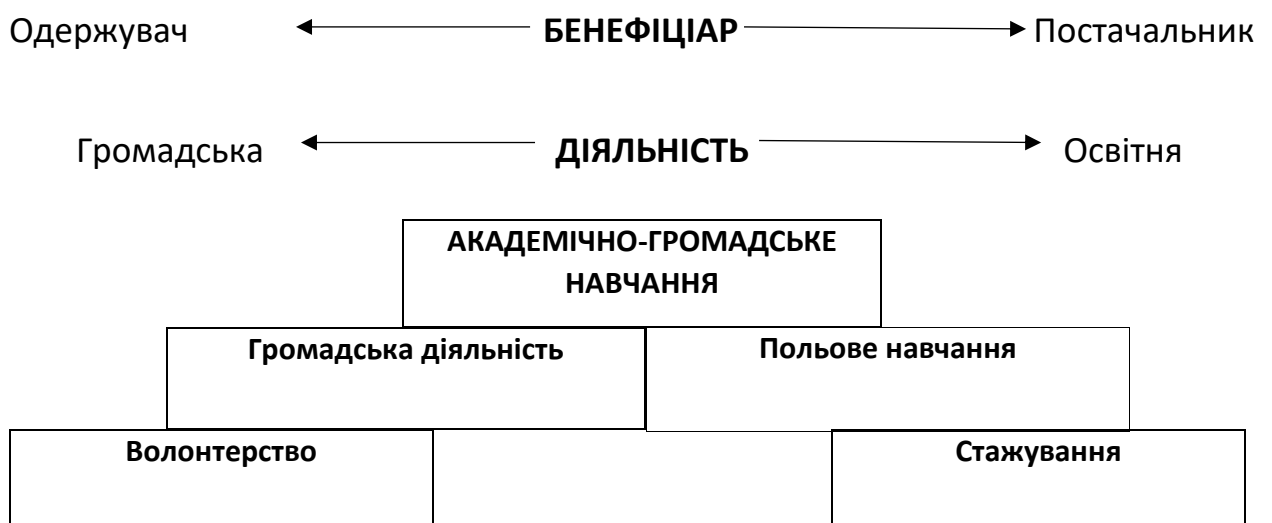

Рис.2.1. Концептуальна модель академічно-громадського навчання за Е. Фурко

Концептуальна модель академічно-громадського навчання демонструє, що ця освітня стратегія поєднує практичне навчання з громадською діяльністю. Водночас громадська діяльність базується на принципах волонтерства, а практичне навчання – на основі стажування.

Волонтерство та громадська діяльність мають переваги для особи, організації чи громади, які одержують користь завдяки такому досвіду. Волонтерська діяльність часто є одноразовою або епізодичною і не пов'язана з навчанням та рефлексією. Досвід участі студентів у громадській діяльності є більш структурований та може включати певні елементи навчання.

Стажування та польове навчання належать до власне навчальної діяльності студентів. Стажування дозволяє студентам одержати досвід практичної діяльності в галузі майбутньої професії, тоді як польове навчання – можливість одержати досвід у так званих «польових» умовах, тобто безпосередньо на місці потенційної професійної діяльності (наприклад, викладання чи надання соціальних послуг). Під час стажування та польового навчання головна увага зосереджена на удосконаленні практичних вмінь студентів, застосуванні теоретичних знань у практичних ситуаціях. Ці форми навчання не передбачають вивчення історичних, соціологічних чи політичних контекстів, які лежать в основі суспільних і людських потреб, пов'язаних із роботою студентів.

Отже, академічно-громадське навчання поєднує усі ці види діяльності, а саме громадську діяльність, волонтерство, польове навчання, стажування з метою досягнення відповідних результатів навчання.

Американська асоціація коледжів медсестринства (*англ.* American Association of Colleges of Nursing) розглядає «професіоналізм і професійні цінності» як одну з дев'яти основ бакалавра медсестринства (див. Додаток Б) [11, с. 3-4]. Автори цього документу стверджують, що використання терміну «професійний» (*professional*) передбачає формування професійної ідентичності [11, с. 9].

П. Беннер (P. Benner) і його колеги М. Сатфен (M. Sutphen), В. Леонард (V. Leonard) та Л. Дей (L. Day) розглядають професійне становлення як формування нової ідентичності, що відбувається з часом. Для професійного становлення майбутніх медсестер викладачі беруть активну участь у професійній соціалізації студентів [15].

Вітчизняна учена І. В. Шапошникова вважає, що важливе місце в сучасних соціальних дослідженнях посідає проблема професійної соціалізації студентів, адже це є підґрунтям подальшого успішного (або неуспішного) кар'єрного становлення особистості. Особливої актуальності вона набуває для старшокурсників, оскільки із закінченням ЗВО завершується певний етап професійної соціалізації молодого людини. У зв'язку з цим центральним і досить складним завданням вищої школи є створити середовище, яке зможе сформувати у студента соціально важливі професійні якості. Цей процес допомагає студентам засвоїти цінності, норми та звички, які є важливими в медичній професії [9].

М. Дінмохаммаді (M. Dinmohammadi), Х. Пейрові (H. Peyrovi) та Н. Мехрдед (N. Mehrdad) підтвердили, що професійна соціалізація включає формування професійної ідентичності. Вони визначають професійну соціалізацію як “динамічний, інтерактивний процес, за допомогою якого засвоюються знання, навички, цінності, норми і поведінка медсестри і розвивається її професійна ідентичність” [28, с. 32]. Це визначення відображає складність процесу і перегукується з необхідністю пошуку підходів до формування професійної ідентичності у майбутніх медсестер.

П. Беннер (P. Benner), М. Сатфен (M. Sutphen), В. Леонард (V. Leonard) і Л. Дей (L. Day) описують процес формування професійної ідентичності як розвиток здібностей до сприйняття, здатність застосовувати знання і сучасні професійні технології. Формування професійної ідентичності майбутньої медсестри є тривалим та складним процесом розвитку особистості, в результаті якого вона повинна бути готова з повагою і емпатією ставитися до вразливих або страждаючих людей [15].

М. Крамер (M. Kramer) і Ц. Шмалленберг (C. Schmallenberg) досліджували проблеми, з якими стикалися випускники медсестринських закладів вищої освіти. Однією з таких проблем під час переходу від навчання до реальної професійної практики був так званий «культурний шок», коли випускники стикнулися з новими реаліями, до яких вони не були готові, зокрема з роботою з різними верствами населення [43].

Одним з підходів до професійного становлення майбутніх медсестер є розгляд цього процесу через призму культури, відомий як інкультурація. Інкультурація дозволяє враховувати соціальні, організаційні та інші культурні аспекти, властиві складному процесу професійного формування індивіда. Це передбачає формування професійної культури медсестри. Соціалізація або підготовка студентів до майбутньої ролі медсестри відбувається під час освітнього процесу у закладах вищої освіти. Цей процес є складним і важким для студентів, які продовжують відчувати культурний шок, переходячи від процесу навчання до практики [17; 33].

Нещодавно Г. Віллеттс (G. Willetts) і Д. Кларк (D. Clarke) визнали, що процес інкультурації слідує за навчанням, а також запропонували теорію соціальної ідентичності для дослідження складного процесу формування професійної ідентичності в медсестринстві [67, с. 164]. Х. Кохен (H. Cohen) зазначив, що викладачі медсестринських дисциплін визнають «цінності, норми, мотиваційні атрибути та етичні стандарти, загальні для інших представників професії» важливими елементами професійної культури і включають їх у процес вивчення цієї культури [24, с. 15].

Щоб поглибити розуміння процесу формування професійної культури майбутніх медичних сестер та роль викладачів у цьому процесі, важливо усвідомити наступні аспекти: професійна культура медичних сестер багатогранна, багатозначна і часом суперечлива; багато чинників взаємодіють і впливають на культуру медичних сестер; орієнтування в різних напрямках цієї культури (академічний, громадський і організаційний) є складним

завданням для викладачів; викладачі медсестринських дисциплін вважають, що створення належних умов сприятиме інкультурації студентів [36; 60].

З метою успішного залучення студентів до професійної культури медичних сестер у закладах вищої освіти США застосовують академічно-громадське навчання. Першим кроком для організації академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних є налагодження співпраці між закладом вищої освіти та громадськими організаціями чи іншими спільнотами, де студенти зможуть виконувати суспільно корисну роботу для досягнення спільних результатів. Створення можливостей для соціальної взаємодії студентів з різними групами населення сприяє їх подальшому професійному розвитку. Міждисциплінарна спрямованість і співпраця з громадами покращують освітній процес та сприяють налагодженню взаємодії серед населення громади [12].

Встановлення партнерських відносин між закладом вищої освіти та громадськими організаціями дуже важливе. Налагодження таких відносин зазвичай охоплює три етапи: розробка стратегії партнерських відносин, заснованих на спільних цінностях; побудова робочих відносин співпраці між партнерами; постійне підтримання партнерських відносин. У багатьох заходах, пов'язаних з академічно-громадським навчанням, студенти індивідуально працюють над завданнями, які задають представники неурядових організацій (*англ.* Non-governmental organizations) та представники ЗВО [17, с. 139].

Організація академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер може залежати від програми конкретної навчальної дисципліни чи курсу та закладу вищої освіти, в якому вони навчаються. Однак в загальному можна виокремити такі етапи організації академічно-громадського навчання [57]:

- *планування.* Заклади вищої освіти зазвичай включають академічно-громадське навчання в навчальний план підготовки медсестер.

Планування включає обрання конкретної теми для проєкту, програми або ініціативи, яка пов'язана з громадським здоров'ям;

- *забезпечення необхідними ресурсами.* Заклади вищої освіти надають ресурси для академічно-громадського навчання, зокрема фінансові, доступ до баз даних, технічне забезпечення та інші ресурси, необхідні для успішної реалізації проєкту або ініціативи;
- *підготовка.* Під час підготовки медичних сестер до академічно-громадського навчання, вони отримують необхідні знання та навички, які допоможуть їм виконати проєкт чи ініціативу. Це може включати навчання студентів основ проведення досліджень, статистичних методів, управління проєктами та ін.;
- *виконання громадської діяльності відповідно до навчальних цілей.* Академічно-громадське навчання зазвичай здійснюється у формі командної роботи. Медсестри працюють з іншими студентами, науковцями та фахівцями з громадського здоров'я для виконання конкретного проєкту або ініціативи;
- *рефлексія.* Одна з основних складових академічно-громадського навчання – рефлексія, яку визначають як переосмислення студентами досвіду виконання завдання у громаді, обмірковування кожного етапу виконаної діяльності відповідно до навчальних цілей, формування власних суджень на основі пережитого досвіду;
- *оцінювання.* Після закінчення проєкту або ініціативи проводиться оцінка результатів та визначення того, наскільки успішним був проєкт.

Важливо відзначити, що саме рефлексія є найважливішим елементом академічно-громадського навчання. Рефлексивними видами діяльності може бути як рефлексивне письмо, так і усна рефлексія. Такі види діяльності поєднують теорію, вивчену в аудиторії, з практичною діяльністю в спільноті, формуючи нове розуміння. Багато студентів, представників спільноти та викладачів вважають, що рефлексія – це лише обмін емоціями та почуттями, що іноді може бути перешкодою через індивідуальні риси характеру

студентів. Однак рефлексія не обмежується вивільненням емоційної енергії, обміном почуттями щодо досвіду академічно-громадського навчання. Рефлексія – це можливість, завдяки якій досвід поглиблює розуміння та знання. Існують різні форми та види рефлексивної діяльності. Рефлексивний процес написання та обговорення поглиблює процес навчання, надихаючи студентів на нові розмірковування та подальші ефективні дії. Творчий підхід до способів, що спонукають студентів критично ставитися до свого досвіду, поживляє і захоплює їх думки, ідеї, проблеми та інтереси [19; 22;60].

Дж. Ейлер (J. Euler) та Д. Джайлз (D. Giles) розробили модель, яка відображає процес рефлексії під час академічно-громадського навчання з точки зору студента (Рис. 2.2).

Рис. 2.2. Модель процесу рефлексії (за Дж. Ейлер та Д. Джайлзом)

Відповідно до цієї моделі є три етапи процесу рефлексії під час академічно-громадського навчання. Перший етап – коли студент подумки повертається до отриманого завдання, згадує, яка у нього була реакція на це завдання, і звертає увагу на свої відчуття щодо виконання цього завдання. Другий етап полягає в тому, щоб студент позбувся відчуттів, які заважають йому зосередитися, для ретельного, об'єктивного виконання завдання. На заключному етапі студент переосмислює свій досвід. Рефлексивне переосмислення є найбільш важливим етапом рефлексії. Заключний етап рефлексії студента охоплює чотири процеси: асоціація (процес поєднання ідей і почуттів, які були на початку, з тими, які виникли у процесі виконання завдання); інтеграція (початковий процес розрізнення. Після того, як асоціації сформовані, студент вступає в процес розрізнення того, що є корисним або значущим); затвердження (студент перевіряє відповідність між новими асоціаціями та існуючими знаннями та переконання. Якщо між ними є протиріччя, студент повинен навчитися їх приймати і діяти далі); персоналізація (процес, в ході якого нова інформація, яка була отримана, інтегрована і підтверджена, стає персоналізованою або присвоєною як частина особистості студента. Присвоєні знання стають частиною накопичених знань і цінностей студента і, отже, з більшою ймовірністю збережуться, ніж інші форми набуття знань) [31].

Завдяки участі у програмах академічно-громадського навчання студенти демонструють підвищення рівня критичного мислення та уміння застосовувати знання у реальних життєвих ситуаціях. Завдяки інтеграції змісту курсу чи програми студенти мають можливість удосконалювати теоретичні знання та практичні вміння через критичне мислення. Маючи досвід роботи у громадах, студенти вчаться критично мислити, демонструють громадянську відповідальність і стають майбутніми лідерами, здатними приймати рішення. Студенти мають можливість створювати та виконувати проєкти, які допомагають розвивати спільноту, а також є ціннісними для окремих людей у суспільстві. Розробка проєктів і демонстрація креативного

мислення формує практичний і конструктивний розвиток майбутніх фахівців [47; 57].

Під час академічно-громадського навчання студенти застосовують здобуті знання з метою служіння громадам. Вони мають можливість продемонструвати громадянську відповідальність через активну участь і лідерські ролі. Розуміння методів навчання та сприйняття студентами нового життєвого досвіду допомагає керівникам відслідковувати ефективність програм академічно-громадського навчання, що стосуються медсестринської освіти. Адаптація до потреб окремих студентів і громади призводить до успішних результатів програми [3]. Н. Скаллі (N. Scully) відзначив такі позитивні результати навчання як соціальний розвиток, критичне мислення та культурне сприйняття [54].

Академічно-громадське навчання допомагає розвинути лідерські здібності студентів. Застосування теоретичних знань в реальних життєвих ситуаціях формує характерні риси лідера. За допомогою рефлексивного письма студенти мають можливість обговорити роль лідера, який може впливати на прийняття рішень, розробку проєктів і покращення життя маргіналізованих верств населення. Лідерства можна навчитися, якщо для студентів є відповідні можливості та партнерські відносини. Демонстрація лідерства в спільноті може підвищити рівень впевненості та дати можливість продемонструвати культурну компетентність серед різних груп населення [52].

Інтеграція академічно-громадського навчання в навчальний план підготовки медичних сестер дозволяє поєднати теорію з практикою, розвиває критичне мислення та забезпечує краще розуміння змісту навчальних дисциплін. Дж. М. Браун (J. M. Brown) та Н. А. Шмідт (N. A. Schmidt) також пропонують теорію емпіричного навчання, що включає рефлексію. Вони розглядають етапи індивідуального досвіду студентів, що має освітню мету [21]. Емпіричне навчання – це процес, під час якого на основі перетворення досвіду в теорію формуються знання. Поява академічно-громадського

навчання відбувається паралельно зі зростанням когнітивного розвитку теорії і передбачає розумне моральне зростання.

Оцінювання академічно-громадського навчання відбувається відповідно до навчальної мети певного курсу навчальної дисципліни, а також мети громадської діяльності. Під час оцінювання до уваги беруть такі аспекти, як інтеграцію студентів, зміст курсу навчальної дисципліни та вплив громадської діяльності на формування знань та вмінь студентів. Важливо відзначити, що оцінюється результат навчальної діяльності студента, а не кількість виконаних громадських робіт [12; 21].

З метою розробки стратегії оцінювання студенту задають три основні запитання: 1) Як зміст курсу покращив розуміння досвіду академічно-громадського навчання? 2) Як досвід академічно-громадського навчання вплинув на розуміння студентами змісту курсу навчальної дисципліни? 3) Як студент за допомогою рефлексії продемонстрував свою здатність інтегрувати теорію та практику? [12].

Науковці Л. Каллістер (L. Callister), Ч. Коверстон (C. Coverston) та Д. Гоббмс-Гарбетт (D. Hobbms-Garbett) вважають, що академічно-громадське навчання в освітньому процесі може бути реалізоване декількома способами. Академічно-громадське навчання може передбачати одержання четвертого кредиту (додатковий четвертий кредит до звичайного курсу, що охоплює три кредити), може бути окремим курсом (три кредити) або частиною певного курсу. З точки зору свого місця в навчальній програмі академічно-громадське навчання може бути включено у вступний курс, обов'язковий курс або факультативний курс. Академічно-громадське навчання може бути включене у певний курс у вигляді виконання проєктів. Імплементация академічно-громадського навчання відрізняється у закладах вищої освіти США в залежності від галузі знань та здібностей студентів. Академічно-громадське навчання може бути реалізоване в будь-якій галузі, проте не в кожному курсі [22, с. 169].

Розглянемо приклад застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних. В університеті Каліфорнії, Лос-Анджелес (University of California, Los Angeles) під час опанування курсу «Рак і суспільство» (англ. “Cancer and Society”), щоб краще зрозуміти вплив хіміотерапії на пацієнтів, студент може обрати бути присутнім під час лікування пацієнта. За цей час студент дізнається не лише про фізичний вплив хіміотерапії, а й має можливість спостерігати за емоційним і особистісним впливом хіміотерапії на пацієнта і його сім'ю. Курс «Рак і суспільство» корисний для студентів, які планують подальшу професійну діяльність у галузі медицини, медсестринства, права або громадської політики. Цей курс допомагає студентам зрозуміти соціальні та культурні аспекти впливу раку на людей та суспільство загалом.

Під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США студенти можуть брати участь у різних програмах академічно-громадського навчання. Зокрема їм пропонують участь у таких програмах [17]:

1. *Клініки громадського здоров'я* (англ. Community health clinicals). Студенти можуть брати участь у клініках громадського здоров'я, що дає їм можливість опанувати практичні навички, необхідні для роботи з пацієнтами, що мають різний соціальний та економічний статус. Це дозволяє їм вивчати проблеми, з якими стикаються різні верстви населення. Клініки громадського здоров'я є важливою складовою медичної освіти в США. Участь у такій діяльності дозволяє студентам медичних та медсестринських факультетів набувати практичного досвіду роботи з пацієнтами в громадських установах, таких як поліклініки, місцеві клініки та інші заклади охорони здоров'я. Студенти можуть отримати практичний досвід щодо проведення огляду та діагностики пацієнтів, оформлення медичної документації, здійснення медичних процедур та надання рекомендацій з питань охорони здоров'я. Крім того, клінічні практики громадського здоров'я дозволяють студентам дізнатися про проблеми громадського здоров'я та навчають взаємодіяти з іншими фахівцями, що працюють у галузі охорони здоров'я. Це допомагає

студентам розвивати навички комунікації та співпраці, що є важливими у медичній практиці.

У багатьох програмах медичної та медсестринської освіти в США клінічні практики громадського здоров'я є обов'язковою складовою курсу та мають на меті підготувати студентів до майбутньої професійної діяльності в галузі медицини.

2. *Проекти громадського здоров'я (англ. Public health projects)*. Студенти можуть брати участь у проєктах щодо покращення здоров'я населення в різних громадах, що дозволяє їм вивчати конкретні проблеми, з якими стикаються громади, та розробляти практичні шляхи їх вирішення. Проєкти громадського здоров'я є важливою складовою багатьох програм та ініціатив, спрямованих на покращення здоров'я нації. Ці проєкти спрямовані на вивчення проблем громадського здоров'я, профілактики та лікування захворювань, підвищення свідомості населення про важливість ведення здорового способу життя тощо.

Проєкти громадського здоров'я здійснюються різними організаціями та установами, зокрема університетами, науковими центрами, органами місцевої влади, неприбутковими організаціями. Такі проєкти можуть бути розроблені для конкретної групи населення або для населення загалом і можуть охоплювати різні заходи, такі як дослідження, профілактичні кампанії, організацію конференцій для підвищення обізнаності населення про певні проблеми громадського здоров'я.

Участь у проєктах громадського здоров'я є важливою складовою освітнього процесу під час підготовки майбутніх медсестер. Ці проєкти дозволяють студентам набути практичного досвіду роботи з пацієнтами, розвинути навички комунікації та співпраці з іншими фахівцями, а також вивчити проблеми громадського здоров'я та здорового способу життя.

3. *Співпраця з фахівцями з громадського здоров'я*. Студенти можуть працювати з фахівцями з громадського здоров'я, що дозволяє їм вивчати різні аспекти здоров'я громад та набувати практичний досвід співпраці з іншими фахівцями. Співпраця з фахівцями з громадського здоров'я є важливою

складовою багатьох ініціатив, спрямованих на покращення здоров'я нації. Фахівці з громадського здоров'я працюють в різних організаціях, зокрема національних центрах контролю та профілактики захворювань, місцевих департаментах охорони здоров'я, неприбуткових організаціях тощо.

Співпрацюючи з фахівцями з громадського здоров'я, студенти-медсестри також мають можливість взаємодіяти з іншими фахівцями, як-от епідеміологами, лікарями загальної практики, дослідниками, аналітиками та ін. Ці фахівці є важливими партнерами в плануванні та реалізації проєктів громадського здоров'я, дослідженні та аналізі даних про захворювання, а також в розробці та впровадженні стратегій профілактики та лікування.

Наприклад, університети та медичні центри співпрацюють з місцевими департаментами охорони здоров'я для проведення досліджень щодо вивчення рівня захворюваності на певні хвороби в конкретній місцевості з метою розробки та впровадження стратегій профілактики та лікування. В рамках співпраці з фахівцями з громадського здоров'я організують круглі столи, семінари та інші заходи для обговорення проблем громадського здоров'я. Співпраця з фахівцями з громадського здоров'я є важливою складовою освітнього процесу для студентів-медсестер.

Участь у програмах академічно-громадського навчання допомагає студентам-медсестрам розвивати професійні навички, такі як комунікація, робота в команді та вирішення проблем, що є важливими у медичній практиці. Розвиток професійних навичок є важливим для успішної професійної діяльності в будь-якій галузі, включаючи медсестринство. На сьогоднішній день існує багато різних програм та ініціатив, які допомагають підвищити професійні навички в цій галузі. Одним зі способів розвитку професійних навичок є участь у навчальних програмах, спрямованих на удосконалення конкретних навичок, необхідних для роботи в медичній галузі. Важливо брати участь у програмах та проєктах, що спрямовані на вирішення реальних проблем в медсестринстві. Участь в таких програмах дозволяє розвивати практичні навички та отримати досвід роботи в реальних умовах. Задля

професійного розвитку майбутнім медсестрам також необхідно брати участь у міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах, які дозволяють зустрічатися з фахівцями з інших країн, обмінюватися досвідом та ідеями, а також ознайомлюватися з останніми досягненнями в медсестринстві.

Розвиток професійних навичок відбувається лише за умови безперервного професійного розвитку. Навчання та практика повинні бути постійними і повторюваними процесами для медичної сестри, що дозволяє їй розвиватися та удосконалюватися як фахівцю.

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що академічно-громадське навчання є важливою складовою підготовки медичних сестер в закладах вищої освіти США, оскільки таке навчання дозволяє їм отримати додаткові знання та навички, які допоможуть їм стати більш компетентними, конкурентноспроможними та успішними в своїй майбутній професії.

2.2. Вплив академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США

На сучасному етапі розвитку вищої освіти програми академічно-громадського навчання активно застосовують в системі медсестринської освіти США. Такі програми надають студентам можливість розвивати основні цінності медсестринської освіти, визначені Американською асоціацією коледжів медсестринства (*англ.* American Association of Colleges of Nursing), а саме альтруїзм, автономія, людська гідність, чесність та соціальна справедливість [11, с. 49].

На думку С. Керрігана (S. Kerrigan) і М. Сіркіна (M. Sytkin) застосування академічно-громадське навчання має такі переваги [14]:

- сприяє інтелектуальному зростанню і розвиває критичне мислення;
- покращує комунікативні навички студентів;
- допомагає студентам переосмислити реальні життєві ситуації;
- вивчає зв'язки студентів з навколишніми громадами;
- надає студентам можливість запропонувати один одному підтримку;

- розвиває почуття приналежності студентів до громади;
- розвиває у студентів усвідомлення себе як агентів змін у суспільстві;
- допомагає студентам з'ясувати існуючі потреби спільноти;
- дає студентам можливість усвідомити свої сильні сторони і переваги.

Бачимо, що застосування академічно-громадського навчання є багатограним та включає надання можливостей для збагачення досвіду навчання студентів, підвищення впевненості у вирішенні проблем, навчання громадянській відповідальності та зміцнення спільнот. Студенти навчаються завдяки цілеспрямованому та захоплюючому досвіду роботи в громаді, інтегрованому в їхній навчальний план, водночас приносять користь своїм громадам [49].

Важливо відзначити, що академічно-громадське навчання має вагомий вплив на всіх учасників таких програм: студентів, цільову аудиторію (громади), партнерів громадських організацій, викладачів та навчальний заклад. Ці переваги можуть на тривалий час змінювати життя для деяких з них. Важливо відзначити, що для студентів таке емпіричне навчання є цінним і значущим досвідом [41].

Згідно з дослідженням, яке проводили С. Ньюман (С. Newman) і С. Хернандез (S. Hernandez) програми академічно-громадського навчання позитивно впливають на ставлення студентів до вибору майбутньої професії, розвиток їхніх професійних вмінь. Крім того, ці програми не тільки значно розвивають у студентів такі вміння, як комунікація, командна робота, лідерство, коучинг і підприємництво, але і спонукають студентів підвищувати свою соціальну відповідальність і проявляти більше емпатії до потребуючих людей. У дослідженні Р. Кілі (R. Kiely) студенти, які брали участь у програмах академічно-громадського навчання, сказали, що вони зазнали глибоких і ефективних змін в своїх політичних, етичних, інтелектуальних, особистих, духовних і культурних поглядах [51].

Студенти, які обрали академічно-громадське навчання, відрізняються від інших своїми цілями, навичками, цінностями і розумінням соціальних

проблем. Участь у академічно-громадському навчанні позитивно впливає на успішність студентів протягом навчального року. Академічно-громадське навчання дає можливість для медсестринської освіти зробити акцент на соціальну справедливість. Це дозволяє студентам усвідомити, що вони можуть активно сприяти значущим соціальним змінам серед уразливих груп населення. Коли студенти зосереджуються на своєму досвіді та втілюють власні ідеї в життя, вони отримують нові можливості і відчують, що здатні впливати на зміни і бути носіями цих змін [32].

Науковці Д. Дж. Данн (D. J. Dunn) та Ш. Д. Беррі (Ch. D. Barry) наголошують, що академічно-громадське навчання розвиває критичне мислення студентів – майбутніх медсестер та підвищує самооцінку їх здібностей і компетенцій [29].

З метою реалізації академічно-громадського навчання у галузі медсестринства М. Р. Кабілас (M. R. Cabillas), Б. М. Гомес-Естерн (B. M. Gómez-Estern) та М. Дж. Марко (M. J. Marco) описали переваги цієї освітньої стратегії для застосування викладачами у закладах вищої освіти. Вагомими перевагами застосування академічно-громадського навчання є освітні та неосвітні переваги, що можна розглядати як розвиток твердих та м'яких навичок студентів. Крім того, вони наголошують на необхідності для студентів-учасників оцінювати діяльність, розроблену відповідно до програм академічно-громадського навчання.

Поряд з освітніми та неосвітніми перевагами, третім ключовим елементом академічно-громадського навчання є рольові моделі для громади. Академічно-громадське навчання поєднує як освітній процес, так і громадську роботу в одній ретельно організованій діяльності, де студенти навчаються шляхом залучення до вирішення реальних проблем людей. Таким чином, академічно-громадське навчання одночасно поєднує освітні та соціальні переваги. Застосування академічно-громадського навчання також можна розглядати як інструмент розвитку громади та її згуртованості (див. Рис. 2.3).

ОСВІТНІ ПЕРЕВАГИ	
КОНЦЕПТУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ	ПРОЦЕДУРНЕ НАВЧАННЯ
Теоретичне навчання	Комунікаційні та інформаційні стратегії
Теоретичне та практичне навчання	Управління конфліктами
Застосування теоретичних знань на практиці	Аналітичне спостереження
Невідповідний контент	Втручання в процеси мислення та навчання
	Запис процедур
	Командна робота

Рис. 2.3. Університетська модель академічно-громадського навчання.

Дослідження показують, що студенти найкраще навчаються, коли [16]:

- 1) використовують міждисциплінарні концепції та процеси для вирішення визначених проблем;
- 2) функціонують як члени кількох груп;
- 3) користуються різними документами та джерелами інформації, окрім підручників;
- 4) створюють певні продукти власної діяльності, які можуть використовувати інші;
- 5) поєднують освітній процес з реальними життєвими ситуаціями;
- 6) впливають та формують індивідуальну траєкторію навчання.

Організація академічно-громадського навчання охоплює усі ці аспекти та надає студентам багатий і позитивний досвід навчання, який допомагає підготувати їх до майбутньої професійної діяльності.

Академічно-громадське навчання ґрунтується на правильному розумінні природи здобуття освіти, як насправді відбувається пізнання та навчання. Академічно-громадського навчання втілює віру в те, що знання не просто передаються від викладача до студента, а скоріше вони конструюються студентом через організовану взаємодію з навколишнім середовищем.

На основі здійсненого аналізу літературних джерел виокремимо напрями впливу програм академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Таким чином, дослідження доводять, що академічно-громадське навчання позитивно впливає на:

– *розвиток критичного мислення студентів.* За допомогою академічно-громадського навчання студенти вчаться розмірковувати над своїм досвідом і розвивають навички критичного мислення, а також здатність аналізувати інформацію та здійснювати самооцінювання та судження певної діяльності. Академічно-громадське навчання допомагає майбутнім медичним сестрам розвивати критичне мислення та здатність до аналізу. Вони навчаються здійснювати оцінку даних та досліджень, здобутих в рамках різних проєктів

(наприклад, з громадського здоров'я) та визначати їх значущість для своєї практики;

– *розширення знань*. Академічно-громадське навчання допомагає медичним сестрам розширити свої знання та згодом застосовувати їх у своїй практиці. Вони отримують знання про сучасні методики лікування та профілактики захворювань, що допомагає їм стати більш компетентними фахівцями;

– *здобуття практичного досвіду*. Академічно-громадське навчання дозволяє медичним сестрам здобути практичний досвід, виконуючи проєкти та ініціативи з громадського здоров'я. Це допомагає їм отримати практичний досвід роботи в команді, управління проєктами та розвинути навички міжособистісного спілкування;

– *розвиток професійних навичок*. Академічно-громадське навчання дозволяє медсестрам отримати практичний досвід у реальних умовах і розвинути свої професійні навички. Вони навчаються працювати з пацієнтами, комунікувати з ними та взаємодіяти з іншими членами медичної команди. Досвід академічно-громадського навчання під час навчання студента сприяє розвитку важливих навичок і формуванню позитивного ставлення до майбутньої професії та суспільства;

– *підвищення особистісної значущості студентів*. Залучення студентів до вирішення суспільних проблем підвищує рівень особистісної значущості молодих людей. Академічно-громадське навчання залучає численні інтелектуальні здібності, визначені Г. Гарднером (H. Gardner), що є основною ідеєю удосконалення освіти, особливо під час розробки навчальних програм [38]. Громадська діяльність та відповідні рефлексії можуть бути організовані для різних способів навчання студентів. Наприклад, студенти, які працюють з мешканцями центру для літніх людей, можуть читати вголос людям похилого віку, залучати їх до фізичних вправ та/або обговорювати історичні події;

– *вміння шукати шляхи вирішення проблем*. Відповідно до академічно-громадського навчання студентам пропонують питання та завдання, які

неможливо чітко визначити або вирішити. Заохочення студентів «мислити нестандартно» сприяє розвитку навичок вирішення проблем;

– *застосування міждисциплінарного навчання*. Оскільки академічно-громадське навчання вимагає від студентів мислення за межами традиційних академічних дисциплін, студенти стають більш вправними в інтеграції та застосуванні того, що вони вивчають;

– *формування особистісних цінностей студентів*. Участь студентів у програмах академічно-громадського навчання сприяє вихованню почуття справедливості та поваги до культурного розмаїття. Виконуючи різні види суспільно корисної роботи в громадах студенти мають можливість співпрацювати та спілкуватися з людьми різного походження, різних етнічних груп та різними здібностями, шукаючи шляхи вирішення реальних проблем. Це надає можливість молоді не лише тягнутися до інших, але й зрозуміти відмінності між окремими людьми та громадами;

– *підвищення мотивації до навчання*. Встановлено, що академічно-громадське навчання підвищує мотивацію студентів до навчання, адже студенти стають активними учасниками освітнього процесу, беруть участь у суспільних змінах та відчують особисту значущість своєї діяльності;

– *зміни у культурі ЗВО*. Академічно-громадське навчання впливає на культуру ЗВО, оскільки воно створює нові відносини між закладом освіти та громадами. Водночас сама громада стає навчальним середовищем, яке отримує користь від ЗВО. Академічно-громадське навчання також створює можливості для співпраці між викладачами, адміністраторами та іншим персоналом. Окрім цього члени громади поступово стають учасниками цього освітнього процесу, у них розвивається особиста та колективна зацікавленість у позитивних змінах громад.

Важливо відзначити, що участь студентів у програмах академічно-громадського навчання дозволяє майбутнім медсестрам застосовувати здобуті раніше теоретичні знання і практичні навички у реальних життєвих ситуаціях. Академічно-громадське навчання підвищує соціальну відповідальність

студентів – майбутніх медсестер, покращує їх критичне мислення, що позитивно впливає на здоров'я громади. Набуті під час програм академічно-громадського навчання соціальні навички допомагають майбутнім медсестрам у подальшій професійній діяльності [41].

Отже, академічно-громадське навчання – один із найбільш значущих експериментальних та трансформаційних освітніх підходів, оскільки поєднує освітній процес та громадську діяльність. Завдяки цьому підходу, студенти навчаються за допомогою залучення до вирішення реальних потреб людей. Окрім цього академічно-громадське навчання можна розглядати як інструмент розвитку громади та її згуртованості. Таким чином, цей освітній підхід одночасно має як освітні, так і соціальні переваги та позитивно впливає на підготовку майбутніх сестер медичних.

Висновки до розділу 2

У другому розділі «Особливості організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США» проаналізовано шляхи організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США та досліджено вплив академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США.

Дослідивши особливості організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США, можна зробити висновки про значимість застосування цієї освітньої стратегії під час підготовки майбутніх сестер медичних. Дослідження показало, що академічно-громадське навчання стає все більш популярним у закладах вищої освіти США та дозволяє студентам розвиватися як майбутнім професіоналам та активним громадянам.

Проаналізовано концептуальну модель академічно-громадського навчання та зроблено висновок, що академічно-громадське навчання поєднує такі види діяльності як громадську діяльність, волонтерство, польове навчання, стажування з метою досягнення відповідних результатів навчання.

Шляхи організації академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер залежать від програми конкретної навчальної дисципліни чи курсу та закладу вищої освіти, в якому навчаються студенти. Проте в загальному виокремлено такі етапи організації академічно-громадського навчання: налагодження співпраці між ЗВО та громадськими організаціями; планування; забезпечення необхідними ресурсами; підготовка; виконання громадської діяльності відповідно до навчальних цілей; рефлексія; оцінювання.

Досліджено, що академічно-громадське навчання позитивно впливає на розвиток критичного мислення студентів; розширення їх знань; здобуття практичного досвіду; розвиток професійних навичок; підвищення особистісної значущості студентів; вміння шукати шляхи вирішення проблем; застосування міждисциплінарного навчання; формування особистісних цінностей студентів; підвищення мотивації до навчання; зміни у культурі ЗВО.

Дослідження показало, що академічно-громадське навчання має значний вплив на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Воно дозволяє їм отримати практичний досвід та знання, які необхідні для роботи в галузі медицини, а також розвивати лідерські та соціальні навички, що є важливим для їхньої майбутньої професійної діяльності. Крім того, академічно-громадське навчання допомагає студентам-медсестрам отримувати додатковий практичний досвід та розширювати свої знання про медичну практику за межами університетських стін. Вони можуть брати участь у проведенні медичних досліджень, допомагати волонтерським організаціям, працювати з пацієнтами та взаємодіяти з представниками інших медичних галузей. Академічно-громадське навчання також допомагає майбутнім медичним сестрам зрозуміти важливість інтердисциплінарної співпраці та комунікації різних медичних фахівців. Це допомагає підготувати їх до ефективної співпраці з лікарями, фармацевтами та іншими медичними працівниками під час практичної роботи.

Також важливо зазначити, що академічно-громадське навчання сприяє підвищенню якості медичної освіти в цілому. Воно дозволяє підготувати майбутніх сестер медичних з урахуванням вимог сучасної медицини та потреб пацієнтів, а також забезпечити їх кваліфікованим персоналом з необхідними лідерськими та соціальними навичками.

Академічно-громадське навчання є джерелом мотивації для студентів медичних та медсестринських факультетів та допомагає їм знайти своє місце у суспільстві. Воно дозволяє майбутнім сестрам медичним розвиватися як лідерам у галузі охорони здоров'я та допомагати своїм співвітчизникам через волонтерську діяльність та соціальні проєкти.

Таким чином, академічно-громадське навчання є важливим елементом підготовки майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Воно дозволяє їм отримувати додатковий практичний досвід, розширює знання про медичну практику і розвиває лідерські та соціальні навички. Крім того, академічно-громадське навчання допомагає залучити студентів до активної участі у житті громади та підвищення громадської свідомості в галузі охорони здоров'я.

РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ АКАДЕМІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СЕСТЕР МЕДИЧНИХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США

3.1. Реалізація програм академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних в США

Академічно-громадське навчання дозволяє студентам наблизитися до динамічного ринку праці, який характеризується швидкими інноваційними та спеціалізованими запитами. Воно також сприяє заохоченню до виконання громадських робіт, що розвиває ряд компетенцій, умінь і навичок відповідно до професійного спрямування. Академічно-громадське навчання покращує критичне мислення та культурне сприйняття студентів-медсестер, одночасно допомагаючи удосконалити їх навички та розвинути особистісні цінності.

Якісна підготовка у закладі вищої освіти не повинна обмежуватися лише навчальною діяльністю, а також має заохочувати та стимулювати моральний та особистісний розвиток студентів. Методологія академічно-громадського навчання дозволяє забезпечити студентів можливостями надання послуг громаді та водночас сприяє розвитку їх особистих рис характеру, таких як емпатія, особисті цінності, переконання, самооцінка, впевненість у собі, соціальна відповідальність і турбота про інших. Розглядаючи нові шляхи здійснення освітньої діяльності, зроблено висновок, що методи викладання повинні оновлюватися, і саме тому академічно-громадське навчання набуло значного поширення у США.

На даний час університет стає простором створення цінностей, де студенти можуть отримати максимальну користь від ресурсів, які їм пропонують, і приносити користь громаді. Е. Фурко (A. Furco) пропонує десять показників для розгляду та оцінки якості університетського досвіду академічно-громадського навчання, які охоплюють: *основні виміри* (соціальні потреби, послуги, соціальне почуття та навчання), *педагогічні виміри* (залученість до діяльності, командна робота, рефлексія, визнання та оцінка) та *організаційні аспекти* (партнерство з громадськими організаціями та

центрами). По суті, академічно-громадське навчання поєднує громадську роботу з академічним навчанням. Таким чином, ці два аспекти, громадська та освітня діяльність пов'язані між собою. Протягом навчального року студенти в рамках вивчення певних дисциплін обирають запропоновані можливості суспільно корисних робіт. Викладачі медсестринських дисциплін несуть відповідальність за створення можливостей для студентів-медсестер розвивати свої навички критичного мислення та надавати соціально значущі послуги громадам. Академічно-громадське навчання є одним із підходів для створення таких можливостей. Залучення студентів до академічно-громадського навчання допомагає їм розвинути громадянську відповідальність [34].

На основі досліджень досвіду застосування академічно-громадського навчання було встановлено, що процес навчання базується на поєднанні практичної діяльності та теоретичних знань через рефлексію; академічно-громадське навчання є орієнтиром на трансформаційне навчання, що демонструє важливість досвіду. Мета проєктів академічно-громадського навчання базується не на індивідуальному освітньому процесі студентів, а на взаємній трансформації всіх учасників, що беруть участь в цьому процесі. В даний час академічно-громадське навчання є однією із ключових освітніх стратегій в закладах освіти США, зокрема вищих. Це можна пояснити тим, що академічно-громадське навчання поєднує освітній процес та виконання суспільно корисних робіт, формуючи у студентів здатність застосовувати вивчений теоретичний матеріал на практиці. Заклади вищої освіти покликані виконувати соціальну роль як освітні інституції та надавати соціально значущі послуги через взаємозв'язок із громадянським суспільством і громадськістю, що досягається впровадженням академічно-громадського навчання як педагогічної стратегії.

Відповідно до даних Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) академічно-громадське навчання стосується не лише передачі інформації, але

й сприяння підвищенню рівня мотивації, розвитку особистих навичок і самоповаги, що необхідні для покращення здоров'я населення [68].

Практична діяльність медичних сестер, яка сприяє зміцненню здоров'я населення, розглядається як прогресивний досвід для представників цієї професії. Інтеграція навичок міжособистісного спілкування та зміцнення здоров'я в навчальні програми медсестер має вирішальне значення для забезпечення можливості перенесення теоретичних концепцій на практику. Зміцнення здоров'я в медсестринській освіті має важливий вплив на становлення студентів і, отже, на кількість і якість майбутньої практики щодо зміцнення здоров'я населення.

В США існує багато закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку медичних сестер. Важливо відзначити, що більшість з них застосовують програми академічно-громадського навчання для покращення їхньої освіти та підготовки до майбутньої професійної діяльності. Зокрема програми академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер у США функціонують у таких закладах вищої освіти: школа медсестринства Університету Джона Гопкінса (*англ.* Johns Hopkins University School of Nursing), школа медсестринства Університету Пенсильванії (*англ.* University of Pennsylvania School of Nursing), школа медсестринства Мічиганського університету (*англ.* University of Michigan School of Nursing), школа медсестринства Колумбійського університету (*англ.* Columbia University School of Nursing), школа медсестринства університету Сан-Франциско (*англ.* University of San Francisco School of Nursing), школа медсестринства університету Північної Кароліни в Чапел-Хілл (*англ.* University of North Carolina at Chapel Hill School of Nursing), школа медсестринства Нелл Ходжсон Вудрафф (*англ.* Nell Hodgson Woodruff School of Nursing) при університеті Еморі (*англ.* Emory University), школа медсестринства Вашингтонського університету (*англ.* University of Washington School of Nursing), школа медсестринства Університету Дьюка (*англ.* Duke University School of Nursing), коледж медсестринства Університету Колорадо (*англ.* University of Colorado

College of Nursing), коледж медсестринства Університету Бригама Янга (англ. Brigham Young University College of Nursing) тощо (див. Додаток В).

Школа медсестринства Університету Джона Гопкінса (англ. Johns Hopkins University School of Nursing) є однією з провідних шкіл медсестринської освіти в США. Вона заснована в 1889 році та розташована в Балтиморі, штат Меріленд. Школа медсестринства Університету Джона Гопкінса є частиною медичного центру Університету Джона Гопкінса, одного з найпрестижніших медичних університетів у США.

Школа медсестринства Університету Джона Гопкінса пропонує широкий спектр програм підготовки медичних сестер, включаючи програми підготовки бакалаврів, магістрів та докторів філософії у галузі медсестринства. Школа також пропонує спеціалізовані програми, такі як медсестринська практика в галузі педіатрії, анестезіології та інтенсивної терапії, догляд за людьми з різними захворюваннями та багато інших.

Школа медсестринства Університету Джона Гопкінса має репутацію інноваційного закладу медичної освіти, який надає студентам доступ до передових технологій та методик лікування. Школа активно співпрацює з медичним центром Університету Джона Гопкінса, що дозволяє студентам здобувати практичний досвід в різних клінічних установах. У школі також пропонують програми академічно-громадського навчання, які зосереджуються на лідерстві, взаємодії з громадою і глобальних питаннях у галузі охорони здоров'я та допомагають студентам розвивати лідерські та міжкультурні навички, сприяють активній участі в громадському житті, розумінню глобальних проблем та розвитку навичок управління в галузі охорони здоров'я [40].

Школа медсестринства Університету Пенсильванії (англ. University of Pennsylvania School of Nursing) є однією з найстаріших і найпрестижніших шкіл медсестринської освіти в США. Заснована в 1886 році, школа знаходиться на території університету у Філадельфії, штат Пенсильванія.

Школа медсестринства Університету Пенсильванії пропонує широкий спектр програм підготовки медичних сестер на різних рівнях, включаючи бакалаврські, магістерські та докторські програми. Крім того, школа надає можливості для отримання додаткових сертифікатів та дипломів з різних спеціальностей, таких як медсестринська практика в галузі педіатрії, догляд за хворими на рак, менеджмент в галузі охорони здоров'я та багато інших.

Один з основних принципів школи медсестринства Університету Пенсильванії – розвиток сучасних засобів навчання та залучення студентів до наукових досліджень. Школа співпрацює з провідними науковими установами США та за кордоном, що дозволяє студентам здобувати передові знання та досвід в галузі медсестринської практики.

Школа медсестринства Університету Пенсильванії пропонує студентам низку програм, що включають академічно-громадське навчання та зосереджені на розвиток лідерських навичок і підготовку до професійної діяльності. Студенти отримують можливість брати участь в громадських проєктах та розвивати соціальну відповідальність. Школа активно займається проведенням наукових досліджень в галузі медицини [64].

Школа медсестринства Мічиганського університету (англ. University of Michigan School of Nursing) є однією з провідних медсестринських шкіл в США та пропонує різноманітні програми навчання медичного персоналу, включаючи бакалаврат, магістратуру та докторську програму. Загалом, школа медсестринства Мічиганського університету є відомим і престижним закладом, що забезпечує високу якість навчання медичних спеціалістів.

Студенти можуть обирати різні напрямки підготовки, такі як акушерська справа, медсестринство в педіатрії, медсестринство в психіатрії, а також догляд за пацієнтами з хронічними захворюваннями.

Школа медсестринства Мічиганського університету тісно співпрацює з різними медичними закладами, що дає студентам можливість здобути практичний досвід та допомагає їм підготуватися до професійної діяльності [62].

Школа медсестринства Колумбійського університету (англ. Columbia University School of Nursing) – одна з провідних шкіл медсестринської освіти в США. Школа знаходиться в м. Нью-Йорк і займає високе місце у рейтингу в галузі медичної освіти.

Школа пропонує різні програми навчання, включаючи бакалаврську, магістерську та докторську програми. Програми підготовки медичних сестер охоплюють опанування як теоретичних знань, так і практичних вмінь, а також стажування в різних медичних закладах та громадських організаціях.

Школа медсестринства Колумбійського університету активно реалізовує програми академічно-громадського навчання, під час яких студенти мають можливість застосувати свої знання та навички у реальних ситуаціях, працюючи з різними громадськими організаціями та медичними закладами у місті. Це допомагає студентам зрозуміти важливість співпраці між громадою та медичними закладами для забезпечення якісної медичної допомоги та підвищення рівня здоров'я населення [25].

Школа медсестринства університету Сан-Франциско (англ. University of San Francisco School of Nursing) – одна з провідних шкіл медсестринської освіти в США. Школа знаходиться в м. Сан-Франциско, штат Каліфорнія.

У цій школі пропонують різні програми навчання для підготовки медичних сестер, включаючи бакалаврську, магістерську та докторську програми. Програми навчання медичних сестер охоплюють як теоретичні, так і практичні заняття, а також стажування в різних медичних закладах та громадських організаціях.

У школі медсестринства університету Сан-Франциско активно застосовують програми академічно-громадського навчання, під час яких студенти мають можливість використовувати свої знання та навички у реальних ситуаціях, працюючи з різними громадськими організаціями та медичними закладами у місті. Це допомагає студентам зрозуміти важливість

співпраці між громадою та медичними закладами у забезпеченні якісної медичної допомоги та підвищенні рівня здоров'я населення [65].

Школа медсестринства університету Північної Кароліни в Чапел-Хілл (*англ.* University of North Carolina at Chapel Hill School of Nursing) є однією з провідних шкіл медсестринської освіти в США. Школа розташована у кампусі університету Північної Кароліни в м. Чапел-Хілл, Північна Кароліна.

У цій школі пропонують програми для підготовки медичних сестер на різних рівнях освіти, включаючи бакалаврські, магістерські та докторські програми. Програми навчання медичних сестер включають теоретичні та практичні заняття, а також стажування в різних медичних закладах та організаціях охорони здоров'я.

Одна з особливостей школи медсестринства університету Північної Кароліни полягає у зосередженості на розвиток лідерських навичок медсестер. Школа пропонує спеціальні курси та програми, які допомагають медичним сестрам розвивати свої навички управління та лідерства, щоб вони могли бути ефективними лідерами в галузі охорони здоров'я.

Школа медсестринства університету Північної Кароліни також активно застосовує академічно-громадське навчання, під час якого студенти мають можливість отримати досвід роботи із громадськими організаціями та медичними закладами, щоб зрозуміти переваги співпраці між громадою та медичними закладами у забезпеченні якісної медичної допомоги. У цьому закладі вищої освіти функціонує спеціальний підрозділ «Центр громадської діяльності у Кароліні» (“Carolina Center for Public Service”), що відповідає за налагодження співпраці з громадськими організаціями та іншими спільнотами [63].

Одним з навчальних курсів, що містить академічно-громадське навчання в університеті Північної Кароліни є курс «Донорство клітинних компонентів крові у громаді» (*англ.* “Community Donations of the Cellular Components of Blood”). Під час цього курсу студенти отримують знання про клітинні

компоненти крові, такі як еритроцити, лейкоцити і тромбоцити, а також процеси збирання, зберігання і використання цих компонентів.

Студенти досліджують важливість донорства крові у громаді і його вплив на систему охорони здоров'я. Вони вивчають процеси сортування, збирання і обробки донорської крові, а також вивчають процедури, які забезпечують безпеку та якість донорських компонентів крові.

Курс також охоплює теми, пов'язані з трансплантацією клітинних компонентів крові та використанням крові для лікування різних захворювань. В результаті проходження цього курсу студенти розуміють важливість донорства крові у громаді та його вплив на здоров'я людей. Відповідно до силабусу навчальної дисципліни студенти повинні виконати два види рефлексивної письмової роботи після виконання роботи у громаді (див. Додаток Г).

Школа медсестринства Нелл Ходжсон Вудрафф (англ. Nell Hodgson Woodruff School of Nursing) при університеті Еморі (англ. Emory University) знаходиться в м. Атланта, штат Джорджія, і є однією з провідних шкіл медсестринської освіти в США.

Школа пропонує бакалаврські, магістерські та докторські програми навчання медичних сестер, а також програми для підготовки анестезіологічних медичних сестер та викладачів медсестринської освіти.

Один з ключових принципів школи медсестринства Нелл Ходжсон Вудрафф полягає в тому, щоб підготувати медсестер з глибоким розумінням того, як ефективно здійснювати медсестринську практику, а також з розумінням соціальних, економічних та політичних викликів у галузі охорони здоров'я.

Школа медсестринства Нелл Ходжсон Вудрафф також пропонує студентам академічно-громадське навчання, що означає, що студенти мають можливість здобувати досвід роботи з різними громадськими організаціями та медичними закладами, щоб розуміти важливість співпраці між громадою та медичними закладами у забезпеченні якісної медичної допомоги.

Крім того, ця школа пропонує програми здійснення наукових досліджень, що дозволяє студентам здобувати практичний досвід у проведенні досліджень у галузі охорони здоров'я та розробці нових технологій і методів лікування [50].

Академічно-громадське навчання активно практикується в *університеті Вашингтону* (англ. University of Washington). За останні кілька років більше 30 викладачів на 17 факультетах інтегрували академічно-громадське навчання в свої навчальні програми. «Центр громадянської активності та громадських послуг ім. Хані В. Нешмана» (англ. “Honey W. Nashman Center for Civic Engagement and Public Service”) є інформаційним центром, що відповідає за реалізацію програм академічно-громадського навчання в Університеті Вашингтону. Також тут знаходиться великий медичний центр Університету Вашингтону (англ. University of Washington Medical Center).

Співробітники Центру займаються підтримкою академічно-громадського навчання на всіх факультетах, надаючи необхідні ресурси, інформаційну підтримку викладачам, студентам, адміністраторам і представникам громадських організацій. Співробітники налагодили партнерські відносини між університетом та понад 60 закладами, зокрема місцевими школами і громадськими організаціями. Викладачі можуть звернутися до Центру з проханням надати їм партнера для співпраці в межах програм академічно-громадського навчання.

Виконуючи групові проекти, студенти ознайомлюються з особливостями роботи в команді. Студенти набувають досвід роботи з організаціями та проблемами, з якими вони стикаються. Вони вчаться не тільки вирішувати сформульовані завдання з підручника, а й самостійно виявляти певні проблеми в оточуючому середовищі. Студенти набувають впевненості у своїй здатності вирішувати наявні проблеми спільноти.

Школа медсестринства Вашингтонського університету (англ. Washington University School of Nursing) є структурним підрозділом

Вашингтонського університету, який розташований в м. Сент-Луїс, штат Міссурі. Ця школа була заснована у 1905 році і є однією з провідних шкіл медсестринської підготовки в країні.

Школа медсестринства Вашингтонського університету пропонує різноманітні програми підготовки медичних сестер на різних рівнях, включаючи бакалаврську, магістерську та докторську підготовку. Крім того, школа пропонує спеціалізовані програми підготовки медичних сестер у різних галузях, таких як педіатрія, онкологія, психіатрія та інші.

У школі медсестринства Вашингтонського університету працюють висококваліфіковані викладачі, багато з яких є світовими авторитетами з медсестринської практики та науки. Школа також має сучасні навчальні заклади та обладнання для підготовки медичних сестер.

Програми академічно-громадського навчання містять ключові елементи, які відрізняють їх від традиційних занять. Відповідно до програм академічно-громадського навчання студенти можуть працювати у лікарнях, медичних центрах та інших закладах охорони здоров'я та мають можливість отримувати реальний досвід роботи з різними пацієнтами, удосконалювати вміння працювати в команді, лідерство, комунікацію і формувати активну громадянську позицію.

Окрім цього, школа медсестринства пропонує студентам можливості займатися дослідницькою роботою під керівництвом досвідчених науковців та брати участь у наукових конференціях та заходах.

Важливо відзначити, що школа медсестринства Вашингтонського університету має спеціальну програму "Leadership Education in Adolescent Health" (LEAH), яка допомагає розвивати лідерські та професійні навички у молодих фахівців з медсестринської практики.

Загалом, школа медсестринства Вашингтонського університету надає своїм студентам багато можливостей для академічно-громадського навчання та розвитку, що допомагає їм стати успішними та компетентними фахівцями в медсестринстві [66].

Школа медсестринства Університету Дьюка (англ. Duke University School of Nursing) є однією з провідних шкіл медсестринської освіти в США та світі. Школа пропонує різні програми підготовки медичних сестер на різних рівнях освіти – бакалаврському, магістерському та докторському.

У школі медсестринства Університету Дьюка активно розвивається дослідницька діяльність. У школі працює багато науковців, які займаються дослідженням різних аспектів медсестринської практики. Школа також має власні дослідницькі центри, що спеціалізуються на вивченні питань охорони здоров'я жінок, дітей та сімей.

Школа медсестринства Університету Дьюка забезпечує своїм студентам різноманітні можливості для практичної роботи та навчання. Студенти мають змогу проходити практику в різних лікарнях та медичних центрах, включаючи власні медичні заклади Університету Дьюка. Крім того, школа співпрацює з багатьма медичними закладами та організаціями охорони здоров'я, що дозволяє студентам отримувати реальний досвід роботи з пацієнтами та набувати необхідні навички.

У школі медсестринства Університету Дьюка також функціонує програма підготовки медичних сестер за спеціалізацією анестезіологія та догляд за критично хворими пацієнтами. Ця програма підготовки є однією з провідних в країні та дозволяє студентам отримувати необхідні знання та досвід [30].

Коледж медсестринства Університету Колорадо (англ. University of Colorado College of Nursing) – це провідний медичний заклад, заснований у 1898 році, який знаходиться в м. Аврора, штат Колорадо. У коледжі пропонують широкий спектр програм підготовки медичних сестер на різних рівнях освіти, включаючи бакалаврат, магістратуру та докторський ступінь.

Коледж медсестринства Університету Колорадо є лідером в галузі медсестринської освіти та досліджень. Коледж має різноманітні програми навчання, які охоплюють такі напрями як загальна медсестринська практика, онкологія, психіатрія, педіатрія та інші галузі охорони здоров'я.

У коледжі працюють кваліфіковані викладачі, які є науковцями і практикуючими медичними сестрами та використовують новітні технології для навчання студентів. Коледж має численні лабораторії, де студенти можуть отримати практичний досвід та навички з відповідних напрямків.

Крім того, коледж співпрацює з медичними закладами та організаціями охорони здоров'я, що дозволяє студентам отримувати практичний досвід роботи з пацієнтами та набувати необхідні навички. У коледжі також займаються дослідницькою діяльністю, а також розробляють нові методики та технології для покращення медичної практики [61].

Коледж медсестринства Університету Бригама Янга (англ. Brigham Young University College of Nursing) – це провідний навчальний заклад медсестринської підготовки в США, який було засновано в 1952 році. Коледж пропонує навчання на різних рівнях, включаючи бакалаврський, магістерський та докторський.

Основний акцент робиться на підготовці студентів до виконання професійних обов'язків в галузі медсестринської практики, розширення знань у галузі науки про здоров'я та розвиток критичного мислення. Крім того, коледж активно розвиває дослідницьку діяльність в галузі медсестринства та охорони здоров'я.

Студенти коледжу мають можливість набувати практичний досвід в різних клінічних закладах, що дозволяє їм навчатися на реальних пацієнтах та набувати практичні навички у різних напрямках медсестринської практики, таких як догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, психічні порушення, травми.

У коледжі медсестринства Університету Бригама Янга також є дослідницькі лабораторії та центри, такі як «Центр досліджень здоров'я жінок та дітей», «Центр досліджень генетичних захворювань», які зосереджені на проведенні досліджень в галузі медсестринської практики та охорони здоров'я [18].

Проаналізувавши програми вище вказаних закладів вищої освіти США, можна визначити найбільш поширені дисципліни у галузі медсестринства, під час вивчення яких застосовують академічно-громадське навчання. До них належать клінічне медсестринство, громадське здоров'я, медична етика, комунікація, наукові дослідження і менеджмент в охороні здоров'я.

Клінічне медсестринство (у педіатрії, внутрішній медицині та хірургії): академічно-громадське навчання використовується для навчання студентів клінічних навичок в реальних умовах. Студенти відвідують лікарні та інші медичні заклади, де вони спостерігають за роботою медичного персоналу та здійснюють медичні процедури під наглядом наставника.

Громадське здоров'я: академічно-громадське навчання застосовують для навчання студентів про особливості здоров'я населення та їх хвороби, що є актуальними у конкретній громаді. Студенти беруть участь у роботі з місцевими громадами для підвищення рівня свідомості про здоров'я населення та профілактичні заходи.

Медична етика: академічно-громадське навчання застосовують для навчання студентів етичних питань в медицині, таких як конфіденційність, довіра та повага до пацієнтів. Студенти беруть участь у відвідуванні лікарень та інших медичних закладів, де вони можуть побачити, як професійні медичні працівники дотримуються етичних стандартів.

Комунікація: відповідно до програм академічно-громадського навчання студенти опановують навички ефективної комунікації з пацієнтами та медичним персоналом. Студенти беруть участь у симуляційних тренінгах та рольових іграх, що допомагає їм вивчити, як правильно вести бесіду з пацієнтами та здійснювати інші види комунікації.

Наукові дослідження: завдяки академічно-громадському навчанню студенти освоюють наукові методи та навички дослідницької роботи, які необхідні для проведення досліджень у галузі медсестринства. Студенти беруть участь у різноманітних проєктах, які пов'язані з питаннями охорони здоров'я та медицини.

Менеджмент в охороні здоров'я: академічно-громадське навчання застосовують для того, щоб ознайомити студентів з процесами управління в галузі охорони здоров'я, такими як планування ресурсів, фінансовий менеджмент та політика охорони здоров'я. Студенти беруть участь у проєктах, що пов'язані з розвитком медичних закладів та здійснюють аналіз фінансових звітів та інших даних, що стосуються управління в галузі охорони здоров'я.

В межах вивчення усіх вище перелічених дисциплін застосовують академічно-громадського навчання, що допомагає студентам набутти практичних навичок та вмінь, які є необхідними для успішної роботи в галузі медсестринства.

П. Сімоні (P. Simoni) та Дж. Мак-Кінні (J. McKinney) описали досвід студентів-медсестер, які брали участь у наданні первинної медичної допомоги в сільській місцевості, та рефлексію студентів щодо цього досвіду. Також були описані заходи щодо зміцнення здоров'я в кампусі коледжу, що проводяться студентами-медсестрами. Повторюваною темою в цих звітах було те, що академічно-громадське навчання є ефективним, динамічним і захоплюючим способом навчання, оскільки студенти застосовують теоретичні знання в клінічній практиці [59].

Під час деяких програм підготовки медсестер очікування студентів щодо досвіду академічно-громадського навчання відрізняються. Однак в інтегрований моделі навчання ця різниця не є помітною, оскільки програми академічно-громадського навчання не відрізняються від клінічного досвіду. Застосування підходів, що орієнтовані на студентів, громаду та навчальний заклад, допомагає визначити відповідні та значущі навчальні заходи, які інтегровані до навчальної програми. Академічно-громадське навчання підходить для підготовки медсестер, оскільки воно має концептуальні характеристики, що збігаються з основними принципами навчання медичних фахівців.

Інтегрована модель навчання на бакалавраті в коледжі медсестринства при Університеті Бригама Янга (Brigham Young University College of Nursing)

охоплює п'ять основних напрямків: дослідження, практика, менеджмент, служіння та духовність [13; 18].

Кожен з цих напрямків відображає певний аспект медсестринської практики, а також відповідає меті, яку повинен досягти студент під час навчання в коледжі. Дослідницький напрям надає студентам можливість набути знань та навичок, необхідних для проведення наукових досліджень в галузі медсестринства. Напрямок практики зосереджений на розвиток практичних навичок у догляді за пацієнтами. Напрямок менеджменту дозволяє студентам навчитися управляти медичним персоналом та організовувати діяльність в медичних установах. Напрямок служіння надає можливість студентам допомагати потребуючим людям та навчитися здійснювати соціальну роботу. Напрямок духовності зосереджений на розвиток духовних цінностей та допомагає студентам розвивати більш глибоке розуміння своєї професії та здійснювати медсестринську практику з урахуванням етичних та духовних цінностей. Ці напрями базуються на національних стандартах медсестринської освіти.

Гасло Університету Бригама Янга – «увійди, щоб вчитися: йди далі, щоб служити» (“Enter to Learn, Go Forth to Serve”). Служіння суспільству – один з основних напрямів навчальної програми з медсестринства. У коледжі медсестринства служіння суспільству визначається як глибока прихильність емоційному, духовному і фізичному здоров'ю людей та благополуччю сім'ї. Один з курсів, що включає академічно-громадське навчання в коледжі медсестринства Університету Бригама Янга є курс з охорони здоров'я жінок, який описали Л. Каллістер (L. Callister), С. Коверстон (C. Coverston) та Д. Гоббмс-Гарбетт (D. Hobbms-Garbett) в літературі про освіту медсестер [22].

Після проходження даного курсу студенти зробили записи у своїх журналах рефлексії. Наведемо приклади деяких з них:

«Я вирішила працювати в центрі для жінок і дітей в кризових ситуаціях. Протягом останніх кількох місяців я виступала як захисниця прав жінок. Моя

робота полягає в консультуванні жінок, які зазнали насильства. Для мене це був дійсно потужний досвід» [48].

«Під час цього курсу я стала більш активно брати участь у заохоченні жінок контролювати своє здоров'я. Я дізналася про більш ефективні підходи до навчання жінок і надання їм допомоги у роз'ясненні їх можливостей і прав, коли справа доходить до медичного обслуговування. Я сподіваюся завжди прагнути того, щоб жінки, що знаходяться у несприятливому становищі, отримували належну або бажану медичну допомогу, і я зроблю все можливе, щоб розширити їх знання і можливості щодо догляду за собою. Мені кинули виклик мої власні переживання і думки, оскільки переді мною відкрилися двері знань, особливо щодо жорстокого поводження та боротьби жінок, які перебувають у неблагополучному становищі. Я перетворила багато своїх слабкостей в сильні сторони, ставши більш неупередженою» [37].

Студенти, які брали участь у програмах академічно-громадського навчання, виокремили такі переваги здобутого досвіду: відчуття особистої значущості; професійне зростання; вищий рівень вміння критичного мислення; підготовка до медсестринської практики в динамічній і різноманітній системі надання медичної допомоги; підвищення обізнаності про потреби серед клієнтів, сімей, спільнот та груп населення [37; 48].

В результаті проекту академічно-громадського навчання щодо охорони здоров'я жінок студенти повинні були запропонувати конкретні соціальні дії, спрямовані на удосконалення існуючих служб охорони здоров'я жінок.

На основі рефлексії щодо пройденого курсу, обговорення на семінарах і досвіді навчання в центрі для жінок і дітей в кризових ситуаціях одна студентка спроектувала притулок для жінок, які зазнали насильства, під назвою «Місце зцілення». План створення притулків, спроектованих студентами, включав послуги практикуючих медсестер, консультантів, адвокатів та соціальних працівників з можливістю працевлаштування та транспортування. Домашня мирна атмосфера сприяла б хорошему самопочуттю жінок та їхніх дітей. Для роботи у такому притулку

співробітники правоохоронних органів та охорони здоров'я повинні пройти інтенсивну підготовку. Поінформованість спільноти щодо діяльності притулку здійснюється за допомогою засобів масової інформації. Робота студентів щодо створення притулку була комплексна та базувалася на досвіді, отриманому завдяки академічно-громадському навчанню.

Семитижневий курс в Університеті Бригама Янга забезпечує студентам можливість брати участь у різноманітних соціальних проєктах, що пов'язані зі здоров'ям та благополуччям жінок. Ці проєкти відповідають потребам, які визначені відповідними закладами. Студенти мають можливість працювати в групах або індивідуально залежно від задіяної організації. Цей підхід дозволяє студентам працювати з різними закладами, що розвиває їхні навички та досвід діяльності у різних сферах.

Проєкти, що містять академічно-громадське навчання, можуть бути реалізовані в численних організаціях, включаючи центр підтримки сімей та лікування, центр для жінок та дітей у кризових ситуаціях, гарячу лінію з питань згвалтування, центр оздоровлення для дітей і програму підвищення грамотності. Студенти проводять пренатальні заняття для вагітних підлітків, які зловживають алкоголем та наркотичними речовинами. Студенти документують свій досвід у рефлексивних журналах, які розсилаються викладачам за допомогою електронної пошти. Викладачі відповідають на записи та діляться своїми думками про роботу студентів. Крім того, студенти обговорюють свої ідеї з однокурсниками на конференціях та під час дискусій на семінарах.

Записи в рефлексивному журналі містять важливу інформацію про досвід студентів, їх висновки та пропозиції щодо практичної діяльності майбутніх студентів-медсестер. Формат журналу допомагає студентам розуміти значення їх досвіду і формулювати свої знання. Крім того, студенти проводять базову оцінку стану здоров'я на місці та надають матеріали з медичної освіти, що допомагає покращити стан здоров'я жінок. В цілому,

записи в рефлексивному журналі є важливим інструментом для розвитку обізнаності студентів та покращення якості надання медичної допомоги.

Також в Університеті Бригама Янга застосовують академічно-громадське навчання під час підготовки медичних сестер на міжнародному рівні. Досвід імплементації академічно-громадського навчання постійно збагачується, оскільки студенти працюють в різних соціокультурних контекстах та численних медичних установах. Програма академічно-громадського навчання, яка дозволяє студентам працювати в закладах надання невідкладної медичної допомоги та громадських медичних центрах у віддалених високогірних селах Гватемали є особливо цінною, оскільки студенти мають можливість побачити, як функціонують медичні системи в умовах з недостатніми ресурсами, та навчитися працювати в таких умовах. Вони також мають можливість надавати медичну допомогу людям, які не мають доступу до основних медичних послуг. Програма в м. Амман (Йорданія) також дає студентам можливість побачити, як працюють медичні системи в іншій культурі. Робота з палестинськими біженцями також дає студентам можливість побачити та оцінити рівень здоров'я людей, які живуть у складних політичних та соціальних умовах. Загалом, такі програми допомагають студентам стати більш кваліфікованими медичними фахівцями, які розуміють різні культурні контексти та можуть працювати в умовах з недостатніми ресурсами. Окрім цього, такі програми розвивають емпатію у студентів як майбутніх медичних працівників, які відповідально ставляться до потреб та переконань пацієнтів [18].

Ще одним курсом, який пропонують студентам є транскультурний курс щодо медсестринської практики в галузі охорони здоров'я корінних американців серед індіанців Юти та народу навахо. Практичний досвід включає в себе надання необхідної медичної допомоги критично хворому населенню, роботу з новонародженими та дітьми до п'яти років, а також з немічними літніми людьми в різних медичних закладах, що знаходяться в громадах.

Студенти та викладачі долучаються до ініціатив, що охоплюють всю спільноту навколо коледжів. Вони надають медичну допомогу в різних закладах, таких як клініки, притулки для безхатченків, проводять ярмарки здоров'я в початкових школах тощо.

Отже, підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що в численних закладах вищої освіти США набула поширення практика застосування програм академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер на різних рівнях підготовки, зокрема бакалаврському, магістерському.

3.2. Можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО

Під час підготовки сестер медичних важливо враховувати міжнародні стандарти та практики в галузі медичної освіти. Для цього можна використовувати рекомендації та матеріали міжнародних організацій, таких як Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Міжнародна рада медсестер та інші. Проте важливо також враховувати культурні та контекстуальні особливості вітчизняної медичної системи та забезпечити адаптацію зарубіжного досвіду до умов та потреб української медицини.

Проаналізувавши особливості застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у США, вважаємо, що американський досвід застосування цієї освітньої стратегії може бути корисним для підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО. Такий досвід може забезпечити студентам здобуття знань і удосконалення вмінь, необхідних для подальшої ефективної взаємодії з пацієнтами, співпраці з іншими медичними працівниками та розвитку професійних навичок.

Вважаємо, що для успішної реалізації використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки

сестер медичних в Україні, необхідні певні зміни у системі вищої освіти та в громадському секторі, а саме:

- реформа системи вищої освіти. Необхідно спрямувати зусилля на підвищення якості навчання та практичної підготовки студентів, а також на розвиток наукових досліджень. Потрібно забезпечити доступність вищої освіти для обдарованих студентів;
- створення більш привабливих умов навчання для студентів. Наприклад, варто запровадити систему стипендій та інших форм фінансової підтримки студентів, які б стимулювали їх до навчання, а також залучення до суспільно корисної діяльності та відповідального виконання обов'язків;
- розвиток громадського сектору. Потрібно забезпечити підтримку для громадських організацій, які займаються проблемами громад та надають їм допомогу. Також важливо залучати студентів до роботи в цих організаціях, щоб вони набували досвіду та вмінь у роботі з громадою;
- налагодження співпраці з американськими навчальними закладами. Українські виші можуть забезпечити співпрацю з американськими партнерами, щоб отримати доступ до обміну досвідом.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про вищу освіту» «...заклади вищої освіти мають рівні права, що становлять зміст їх автономії та самоврядування, у тому числі мають право: розробляти та реалізовувати освітні (наукові) програми в межах ліцензованої спеціальності; самостійно визначати форми навчання та форми організації освітнього процесу; самостійно розробляти та запроваджувати власні програми освітньої, мистецької, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; провадити на підставі відповідних договорів спільну діяльність з навчальними закладами, науковими установами та іншими юридичними особами...» [1]. Отже, в межах наявної автономії заклади вищої освіти можуть переймати передовий зарубіжний досвід та впроваджувати у практику своєї освітньої діяльності академічно-громадське навчання.

Для того, щоб заклади вищої освіти України могли застосовувати академічно-громадське навчання в освітньому процесі під час підготовки різних фахівців, зокрема медичних сестер, вважаємо за необхідне налагодження співпраці між університетами/ інститутами/ коледжами та громадськими організаціями. Така співпраця допоможе забезпечити взаємодію студентів з громадою та дозволить студентам здобувати практичний досвід та взаємодіяти з різними групами населення. Важливо відзначити, що партнерські відносини з медичними закладами та громадськими організаціями дозволять студентам отримати реальний досвід та розвинути навички, необхідні для роботи в професійному середовищі.

Для успішної імплементації академічно-громадського навчання в медсестринській освіті необхідно дотримуватися послідовності організаційних дій, таких як налагодження партнерських відносин з громадою, інтеграція навчальної та громадської діяльності, рефлексія та оцінювання.

Проаналізувавши досвід організації академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер в США, вважаємо, що в Україні академічно-громадське навчання доцільно застосовувати під час викладання різних дисциплін, а саме:

- *медична соціологія*. В межах вивчення цієї дисципліни можна застосовувати академічно-громадське навчання для дослідження соціальних аспектів медичної діяльності, включаючи взаємодію з пацієнтами, взаємодію з медичним персоналом, взаємодію з різними групами населення;
- *медична етика та деонтологія*. Академічно-громадське навчання можна застосовувати для аналізу етичних питань, з якими стикаються у медичній практиці, такими як конфіденційність, згода на медичне втручання, права пацієнтів тощо;
- *основи медичних знань*. Поєднання навчальної та громадської діяльності може допомогти студентам отримати практичний досвід взаємодії з пацієнтами та здобути певні медичні навички;

- *громадське здоров'я*. В межах цієї дисципліни важливо залучати студентів до діяльності громад, адже це допоможе студентам зрозуміти соціальні, культурні та економічні чинники, які впливають на здоров'я пацієнтів, а також на організацію та функціонування системи охорони здоров'я;
- *медична маніпуляційна техніка*. Академічно-громадське навчання може допомогти студентам здобути практичний досвід проведення різних маніпуляцій, таких як догляд за пораненнями, використання медичного обладнання та засобів;
- *спілкування з пацієнтами (комунікація)*. Академічно-громадське навчання може допомогти студентам розвинути навички спілкування з пацієнтами, у тому числі навички емпатії, вислуховування та співпраці;
- *психологія та психіатрія*. Академічно-громадське навчання може допомогти студентам краще зрозуміти різні психологічні та психіатричні стани пацієнтів, а також навчитися взаємодіяти з ними;
- *клінічна медицина*. Академічно-громадське навчання може бути корисним для студентів під час вивчення клінічної медицини, оскільки таке навчання надає можливість здобути додатковий досвід роботи з пацієнтами, спостереження за процесом лікування та виконання медичних процедур;
- *догляд за хворими різних вікових груп*. Академічно-громадське навчання може допомогти студентам отримати практичний досвід догляду за хворими різних вікових груп, від новонароджених до літніх людей;
- *лідерство та менеджмент в медсестринстві*. Академічно-громадське навчання сприятиме у розвитку навичок лідерства та управління студентів, що стане корисним під час подальшої професійної діяльності, особливо якщо вони планують працювати в адміністрації медичного закладу або керувати медичним персоналом;

- *гігієна та профілактика захворювань*. Академічно-громадське навчання допоможе студентам зрозуміти принципи гігієни та профілактики захворювань, а також навчить застосовувати їх на практиці;
- *організація та управління в охороні здоров'я*. Академічно-громадське навчання допоможе студентам зрозуміти різні аспекти організації та управління в галузі охорони здоров'я, такі як фінансування, планування та координація діяльності медичних працівників;
- *інформаційні технології в медицині*. Академічно-громадське навчання допоможе студентам ознайомитися з різними інформаційними технологіями, які використовують в медицині, такими як електронні медичні записи та телемедицина.

Загалом, академічно-громадське навчання може бути корисним для студентів-медсестер під час вивчення будь-якої дисципліни, оскільки таке навчання надає можливість здобути практичний досвід, розвинути навички спілкування з пацієнтами та отримати знання про соціальні, культурні та економічні чинники. Для успішної імплементації цієї освітньої стратегії у навчальний план підготовки медичних сестер, необхідно внести певні зміни у навчальні плани, зокрема виокремити певну кількість годин на навчальну діяльність у процесі виконання суспільно корисної роботи відповідно до кожної навчальної дисципліни.

Важливо відзначити, що з метою імплементації зарубіжного досвіду у вітчизняну систему вищої освіти, зокрема для підвищення якості навчання медсестер, необхідно здійснювати обмін досвідом з американськими колегами, організовувати візити до закордонних медичних університетів та коледжів, а також залучати до навчання американських викладачів та науковців як експертів та консультантів. Співпраця з іноземними університетами та програми міжнародного обміну є важливим аспектом для розвитку університетського освітнього процесу. Вона дозволяє студентам та молодим науковцям пізнати інші культури, поглибити свої знання, отримати новий досвід, а також обмінюватися знаннями та ідеями, розвивати наукову

співпрацю, сприяти розвитку міжнародних медичних стандартів та практик тощо. Однією з таких можливостей для співпраці є участь вітчизняних студентів та науковців у програмі імені Фулбрайта (Fulbright) [5]. Програма «Фулбрайта» допомагає українським студентам та молодим науковцям реалізувати свій потенціал та розвиватися в науковій галузі, отримувати новий досвід та знання, співпрацювати з відомими вченими та дослідниками з Сполучених Штатів Америки. Вважаємо, що участь у цій програмі сприятиме в подальшому у розвитку освітніх та наукових проєктів в Україні.

Також в Україні діє програма «Ініціатива партнерства в медичній освіті» (Medical Education Partnership Initiative, MEPI), яка фінансується американським урядом та має на меті покращення якості медичної освіти та практики в Україні.

Отже, для того, щоб імплементувати американський досвід під час підготовки сестер медичних в Україні, важливо створити сприятливі умови для співпраці між українськими та американськими закладами вищої освіти. Це може бути досягнуто через організацію взаємних відвідувань, зустрічей та конференцій, обмін студентами та викладачами, спільні наукові дослідження та проєкти.

На даний час застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО не є поширеною практикою в Україні, хоча деякі елементи академічно-громадського навчання уже застосовують. Окрім того, важливо зазначити, що в Україні уже є освітні заклади, які починають успішно реалізовувати американський досвід щодо застосування академічно-громадського навчання. Наприклад, Український католицький університет у м. Львів пропонує програми підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи, психологів та психотерапевтів, спеціалістів з клінічної психології та фізичної терапії, яка передбачає виконання студентами громадських проєктів з метою покращення здоров'я та благополуччя місцевих громад [7].

Також існують інші проєкти, які реалізуються завдяки співпраці з американськими навчальними закладами, наприклад, проєкт «Українсько-американський медсестринський проєкт» (Ukrainian-American Nurse Project), який передбачає обмін студентами та викладачами з України та США.

Вважаємо, що застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО матиме позитивні результати. Перш за все, така освітня стратегія забезпечить студентам отримання практичного досвіду роботи в громадах та взаємодії з різними соціальними групами. Це допоможе медичним сестрам зрозуміти потреби та проблеми своїх пацієнтів, бути більш емпатичними та гуманними в своїй роботі. Крім того, такий підхід сприятиме розвитку соціальної відповідальності та активної громадянської позиції серед студентів. Вони навчатимуться працювати у команді, спілкуватися з різними людьми, розвивати лідерські якості, що сприятиме майбутній професійній діяльності. Також важливо зазначити, що академічно-громадське навчання допоможе зменшити прогалину між теорією та практикою. Студенти матимуть змогу застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, що підвищить якість надання медичної допомоги та забезпечить безпеку пацієнтів. Ініціативи щодо проведення безкоштовних медичних оглядів, надання консультацій з питань здоров'я та гігієни, організацію кампаній з просвіти про хвороби та їхню профілактику тощо сприятиме покращенню здоров'я та благополуччя місцевих громад.

Отже, академічно-громадське навчання є важливою складовою медичної освіти в США. Воно допомагає студентам отримати практичний досвід та розвинути навички, необхідні для роботи медичною сестрою, а також розвинути соціальну відповідальність та підвищити свідомість щодо соціальних проблем та потреб різних груп населення. Застосування цього досвіду у вітчизняних закладах вищої освіти допоможе студентам отримати практичний досвід та розвинути навички, що є необхідними для успішної роботи медсестри. Академічно-громадське навчання також допоможе студентам зрозуміти, як надання медичної допомоги пов'язане з соціальними,

економічними та політичними проблемами, що постають перед сучасним суспільством.

Переконані, що реалізація американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО є можливою, але потребує значних зусиль та ресурсів. На нашу думку, є декілька чинників, які можуть ускладнити реалізацію такого підходу. Наприклад, необхідно мати належний рівень фінансування та технічні можливості для забезпечення якісної практичної підготовки студентів. Також важливо забезпечити належність студентів до громадських організацій, які займаються проблемами розвитку громади та забезпечують їх допомогу. Тому імплементація американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО може вимагати значних зусиль та ресурсів. Для цього необхідно: по-перше, створити сприятливі умови для розвитку академічно-громадського навчання у ЗВО, зокрема, для підготовки сестер медичних; по-друге, потрібно сприяти розвитку співпраці між ЗВО та громадськими організаціями; по-третє, забезпечити відповідну фінансову та матеріально-технічну базу; по-четверте, змінити підходи до підготовки медичних сестер у ЗВО. Необхідно акцентувати увагу на розвитку не лише професійних навичок, а й особистісних якостей, таких як комунікаційні навички, етика та міжособистісні відносини, а також навички управління та лідерства. Важливо також розвивати міжнародну співпрацю з іншими країнами, зокрема з США, для обміну досвідом та використання передових підходів до підготовки медичних сестер.

Отже, вважаємо, що імплементація американського досвіду застосування академічно-громадського навчання може бути корисною для підготовки сестер медичних у вітчизняних ЗВО. При цьому важливо враховувати культурні та контекстуальні особливості української медичної системи і використовувати міжнародні стандарти та практики в галузі медичної освіти. Як бачимо застосування американського досвіду підготовки

сестер медичних є актуальним та перспективним напрямом розвитку медичної освіти в Україні. Імплементція американського досвіду застосування академічно-громадського навчання сприятиме підвищенню рівня підготовки медичних фахівців, зокрема сестер медичних в Україні та забезпеченню високоякісної медичної допомоги населенню. В цілому, розвиток академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних може стати важливим кроком до підвищення якості медичної допомоги в Україні та підготовки кваліфікованих медичних працівників, які зможуть ефективно працювати в умовах сучасного світу.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі охарактеризовано особливості реалізації програм академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних в США та запропоновано можливості використання американського досвіду застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних закладах вищої освіти.

Досліджено, що програми академічно-громадського навчання застосовуються у численних закладах вищої освіти під час підготовки медичних сестер, зокрема у школі медсестринства Університету Джона Гопкінса, школі медсестринства Університету Пенсильванії, школі медсестринства Мічиганського університету, школі медсестринства Колумбійського університету тощо.

Визначено, що застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у США має багато позитивних аспектів. Програми академічно-громадського навчання надають студентам можливість отримати практичні навички та досвід роботи в медичних закладах, взаємодіяти з пацієнтами та громадою, а також розвивати лідерські якості. Це сприяє підвищенню якості освіти та підготовці медичних фахівців, а також формуванню громадянської свідомості та відповідального ставлення до здоров'я населення.

Враховуючи американський досвід, потрібно уважно підходити до впровадження академічно-громадського навчання у вітчизняних закладах вищої освіти. Необхідно брати до уваги особливості національної системи охорони здоров'я та законодавчої бази, адаптувати програми навчання до потреб і можливостей українських медичних закладів. Також важливо забезпечити належну підготовку викладацького складу та створити сприятливі умови для співпраці з громадськими організаціями та медичними закладами.

Визначено, що застосування програм академічно-громадського навчання вимагає ефективної співпраці між закладами вищої освіти та медичними закладами. Це включає укладання партнерських угод, створення програм спільної роботи, обмін кадрами тощо. Така співпраця дозволить студентам отримати більше практичного досвіду та навичок, а також сприятиме впровадженню передових підходів в освітній процес. Під час імплементації академічно-громадського навчання у вітчизняних закладах вищої освіти важливо враховувати специфіку медичної системи та законодавчу базу країни. Програми навчання повинні бути адаптовані до потреб медичних закладів, місцевих громад та національних вимог щодо галузі охорони здоров'я. Ефективна реалізація академічно-громадського навчання вимагає наявності відповідних кваліфікованих викладачів, які мають досвід у медичній практиці та громадській діяльності. Необхідна підтримка і розвиток фахівців, що допоможе забезпечити якісну підготовку студентів та впровадження академічно-громадського навчання на належному рівні.

Загалом, впровадження академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних закладах вищої освіти потребує системного підходу та співпраці усіх стейкхолдерів. Це стане вагомим кроком до покращення якості медичної освіти та розвитку професійних навичок сестер медичних, а також сприятиме покращенню охорони здоров'я в цілому.

Отже, на основі аналізу особливостей реалізації програм академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США можна зробити висновок про важливість впровадження таких програм у вітчизняній системі підготовки

сестер медичних. Це сприятиме покращенню якості їх освіти, удосконаленню практичних навичок та формуванню громадянської свідомості у медичних фахівців, що матиме позитивний вплив на систему охорони здоров'я населення.

ВИСНОВКИ

В магістерській роботі виконано завдання наукового дослідження в результаті чого досягнуто мети щодо виявлення особливостей застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у закладах вищої освіти США. Відповідно до результатів дослідження можна зробити такі висновки:

1. Розглянуто підходи американських вчених щодо трактування поняття «академічно-громадське навчання». На основі аналізу різних наукових поглядів визначено, що академічно-громадське навчання – це освітня стратегія, яку активно застосовують у системі освіти США, зокрема вищої, спрямована на залучення студентів до суспільно корисної роботи в межах опанування навчальних дисциплін, поєднання освітнього процесу з громадською діяльністю з метою формування висококваліфікованих фахівців з активною громадянською позицією.

2. Проаналізовано історичний контекст розвитку академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США та виявлено, що ця освітня стратегія була започаткована у XIX ст. на основі філософії прагматизму Дж. Дьюї та теорії емпіричного навчання Д. Колба. Розглянуто основні етапи розвитку академічно-громадського навчання. Важливими законодавчими актами для розвитку цієї освітньої стратегії були Закон Моррілла, Закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» від 1990 та 1993 років.

3. Вивчено особливості організації академічно-громадського навчання у закладах вищої освіти США, зокрема в контексті підготовки медичних сестер. Проаналізовано методи та підходи, які застосовують в американських університетах, зокрема практичні заняття у громаді, співпраця з місцевими громадськими організаціями та здобуття практичного досвіду в реальних ситуаціях.

4. Виокремлено етапи організації академічно-громадського навчання, до яких належать: планування; забезпечення необхідними ресурсами;

підготовка; виконання громадської діяльності відповідно до навчальних цілей; рефлексія. Акцентовано увагу на тому, що найважливішим елементом академічно-громадського навчання є рефлексія, яка здійснюється в усній чи письмовій формі.

5. Досліджено особливості впливу академічно-громадського навчання на підготовку майбутніх сестер медичних у закладах вищої освіти США. Виявлено, що в США академічно-громадське навчання відіграє важливу роль у процесі підготовки медичних фахівців, сприяючи їхньому професійному розвитку та взаємодії з громадськістю. Програми академічно-громадського навчання надають студентам можливість отримати практичні навички та досвід роботи в медичних закладах, взаємодіяти з пацієнтами та громадою, а також розвивати лідерські якості. Це сприяє підвищенню якості освіти та підготовці медичних фахівців, а також формуванню громадянської свідомості та відповідального ставлення до здоров'я населення.

З'ясовано, що академічно-громадське навчання позитивно впливає на розвиток критичного мислення студентів; розширення їх знань; здобуття практичного досвіду; розвиток професійних навичок; підвищення значущості студентів; вміння шукати шляхи вирішення проблем; застосування міждисциплінарного підходу до навчання; формування особистісних цінностей студентів; підвищення мотивації до навчання; зміни у культурі ЗВО.

6. Запропоновано шляхи імплементації американського досвіду академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних у вітчизняних закладах вищої освіти. Рекомендовано застосовувати академічно-громадське навчання під час викладання таких дисциплін як: медична соціологія; медична етика та деонтологія; основи медичних знань; громадське здоров'я; спілкування з пацієнтами (комунікація); психологія; психіатрія; клінічна медицина; догляд за хворими різних вікових груп; лідерство та менеджмент в медсестринстві; гігієна та профілактика захворювань;

організація та управління в охороні здоров'я; інформаційні технології в медицині.

Застосування академічно-громадського навчання під час підготовки сестер медичних в українських закладах вищої освіти може мати значний потенціал. Це сприятиме підготовці кваліфікованих медичних працівників, здатних ефективно взаємодіяти з пацієнтами та громадськістю, а також сприяти вирішенню медичних та соціальних проблем у нашому суспільстві.

Під час імплементації американського досвіду академічно-громадського навчання в українські заклади вищої освіти необхідно враховувати особливості національного контексту та адаптувати його до українських умов. Для успішної реалізації програм академічно-громадського навчання важливо налагодити партнерські зв'язки з медичними закладами та громадськими організаціями.

Подальше дослідження і впровадження академічно-громадського навчання в медичну освіту може бути важливим кроком у покращенні якості медичної допомоги в Україні. Реалізація цього підходу дозволить забезпечити не тільки професійну, але і соціальну підготовку майбутніх медичних фахівців. Результати дослідження показують, що цей підхід сприяє формуванню професійних компетентностей, необхідних для успішної діяльності сестер медичних, а також розвитку їх особистих якостей, комунікативних навичок, розширенню професійних зв'язків та збагаченню досвіду. Імплементація американського досвіду академічно-громадського навчання може бути цінною для вітчизняних закладів вищої освіти, сприяючи удосконаленню підготовки медичних сестер та покращенню медичної допомоги в Україні.

Отримані результати дослідження мають важливе практичне значення для закладів вищої освіти України та програм підготовки сестер медичних. Вони можуть бути використані для удосконалення навчальних програм підготовки медичних сестер, забезпечуючи їхню готовність до ефективної практичної роботи в медичних закладах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про вищу освіту» від 28.05.2023 № 1556-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Зарва О. М. Роль студентського самоврядування у процесі морального виховання в університетах та коледжах США. Витоки педагогічної майстерності. Сер. : Педагогічні науки. 2011. Вип. 8(1). С. 128-133.
3. Клонцак О. І. Розвиток академічно-громадського навчання студентів у системі університетської освіти США [Текст] : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук : 13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки / Клонцак Ореста Ігорівна ; Нац. ун- т "Львівська політехніка". Львів, 2018. 20 с.
4. Кошманова Т. С. Педагогіка для громадянського суспільства: навчальний посібник для студентів педагогічних спеціальностей. Львів: Видавничий Центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2005. 382 с.
5. Програма імені Фулбрайта в Україні, Представництво Інституту Міжнародної Освіти, Щорічні конкурси. URL: <https://fulbright.org.ua/uk/programs/>
6. Топоркова Ю. А. Форми та методи громадського виховання в університетах США. Вісник СевНТУ. Сер. : Педагогіка. 2013. Вип. 144. С. 181-185.
7. Український католицький університет. Освітні програми УКУ. URL: https://wiki.usc.edu.ua/osvitni_programy
8. Федоренко С. В. Громадянська освіта як чинник формування гуманітарної культури студентів вищих навчальних закладів США. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2015. Вип. 19(2). С. 330-342.

9. Шапошникова І. В. Професійна соціалізація як складова підготовки фахівців у вищих закладах освіти. Молодий вчений. 2015. № 1(2). С. 180-184.
10. Ackoff R. The Academy of Management Learning and Educational Journal., Volume 1. Issue 1 P. 56-58.
11. American Association of Colleges of Nursing, 2008. The Essentials of Baccalaureate Education for Professional Nursing Practice. URL: <https://www.aacnnursing.org/portals/42/publications/baccessentials08.pdf>
12. American Association of Colleges of Nursing, 2015. Enhancing Diversity in the Workforce.
13. Bachelor Program Learning Outcomes – BYU’s nursing. URL: <https://www.nursing.byu.edu/MyApplications/Home/BachelorOutcome>
14. Bajracharya S.M. Community-based health education intervention: a service-learning approach. *Forum Public Policy*. 2007. P. 1-11. URL: https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0.084947945780&origin=inward&txGid=5e4a40f6cab7ee571460d4629d49c6da&featureToggles=FEATURE_NEW_DOC_DETAILS_EXPORT:1
15. Benner, P., Sutphen, M., Leonard, V., Day, L., 2010. Educating Nurses: a Call for Radical Transformation. Jossey-Bass, San Francisco, CA.
16. Bower, M. "Pedagogy and Technology-Enhanced Learning", Design of Technology-Enhanced Learning, Emerald Publishing Limited, Bingley, 2017. P. 35-63. URL: https://www.researchgate.net/publication/320014215_Design_of_Technology-Enhanced_Learning_Integrating_Research_and_Practice#fullTextFileContent
17. Bret Lyman, Lisa A.Cowan, Hannah C.Hoyt. Organizational learning in a college of nursing: A learning history. *Nurse Education Today*. 2018. Volume 61. P. 134-139. URL: <https://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6017&context=facpub>

18. Brigham Young University College of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://www.nursing.byu.edu/>
19. Bringle R. G., Hatcher J.A. Implementing Service Learning in Higher Education. *Journal of Higher Education*. 1996. Vol. 67. No. 2. P. 221–239.
20. Broadbent, M., Moxham, L. Collegiate presence: explaining homogenous but disparate nursing relationships. *J. Psychiatr. Ment. Health Nurs*. 21. 2014. P. 226-233. URL: <http://dx.doi.org/10.1111/jpm.12075>
21. Brown J.M., Schmidt N.A. Service–Learning in Undergraduate Nursing Education: Where is the Reflection? *Professional Nursing*. Vol. 32(1). P. 48–53. URL: <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2015.05.001>
22. Callister, L. C., Coverston, C., & Hobbms-Garbett, D. (in press) Women's wellness: An innovative approach to nursing education. *Journal of Nursing Education*. 1998. 37(6), P. 168-170. URL: <https://journals.healio.com/doi/10.3928/0148-4834-19980901-11>
23. Chris Dearnley, Christine Rhodes, Peter Roberts, Pam Williams, Sarah Prenton. Team based learning in nursing and midwifery higher education; a systematic review of the evidence for change. *Nurse Education Today*. 2018. Volume 60. P. 75-76. URL: <https://daneshyari.com/article/preview/4940533.pdf>
24. Cohen, H. *The Nurse's Quest for Professional Identity*. 1981. Addison-Wesley, Menlo Park, CA
25. Columbia University School of Nursing URL: <https://www.nursing.columbia.edu/about-us>
26. Deans T. Service-learning in two keys: Paulo Freire's critical pedagogy in relation to John Dewey's pragmatism. *Michigan Journal of Community Service Learning*. 1999. №1. P. 15–29.
27. Denise Lorentz Stagg, Jessica McCarthy. Service learning: A method of instruction for community health content in nursing curriculums. *Teaching and Learning in Nursing*. 2020. Volume 15. Issue 1. P. 9-11. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1557308719300800>

28. Dinmohammadi, M., Peyrovi, H., Mehrdad, N. Concept analysis of professional socialization in nursing. 2013. *Nurs. Forum* 48 (1), 26-34, 9p
URL:
https://www.researchgate.net/publication/235399410_Concept_Analysis_of_Professional_Socialization_in_Nursing#fullTextFileContent
29. Dorothy J. Dunn, Charlotte D. Barry. Academic Service-Learning Enlivens the Meaning of Community Nursing. *Transform. Dialogues Teach. Learn. J.* Vol. 5 (3). 2012. P. 4.
30. Duke University School of Nursing. Official website [Electronic Resource].
URL: <https://nursing.duke.edu/about-us>
31. Eyler J., Giles D. The impact of a college community service laboratory on students' personal, social, and cognitive outcomes. *Journal of Adolescence*. 1994. №17. P. 327–339.
32. Eyler J., Giles D., Braxton J. The impact of service-learning on college students. *Michigan Journal of Community Service Learning*. 1997. № 4. P. 5–15.
33. Eymard A.S., Breaux P., Dozar K. Transformative learning in nursing students through a service learning project with a vulnerable community. *Journal of Nursing Education and Practice*. 2013. Vol. 3, No. 3, P. 35–43. DOI: 10.5430/jnep.v3n3p35.
34. Furco, A. Service-learning: A balanced approach to experiential education. 1996. *Expanding Boundaries: Serving and Learning*, 1, P. 1-6.
35. Giles D. The Theoretical Roots of Service-Learning in John Dewey: Toward a Theory of Service-Learning / D. Giles, J. Eyler // *Michigan Journal of Community Service Learning*. 1994. №1. P. 77–85.
36. Henderson, E.M., Fletcher, M. Nursing culture: an enemy of evidence-based practice? A focus group exploration. *J. Child Health Care* 19. 2015. P. 550-557. URL: <http://dx.doi.org/10.1177/1367493514530956>
37. Holyoake, D.-D. I spy with my little eye something beginning with O: looking at what the myth of “doing the observations” means in mental health nursing

- culture. *J. Psychiatr. Ment. Health Nurs.* 20. 2013. P. 840-850. URL: <http://dx.doi.org/10.1111/jpm.12056>
38. Howard Gardner. Frequently asked questions—multiple intelligences and related educational topics. URL: https://howardgardner01.files.wordpress.com/2012/06/faq_march2013.pdf
39. Hsiu-Chin Chen PhD, RN, EdD Dianne Mc Adams-Jones EdD, RN, GNE Djin LynTay ASN John M.Packer BS. The impact of service–learning on students' cultural competence. *Teaching and Learning in Nursing.* 2012. Volume 7. Issue 2. P. 67-73. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S155730871100120X>
40. Johns Hopkins University School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://nursing.jhu.edu/about-us/index.html>
41. Julie A.Kruse, Jennifer L.Collins, Margaret Vugrin. Educational strategies used to improve the knowledge, skills, and attitudes of health care students and providers regarding implicit bias: An integrative review of the literature. *International Journal of Nursing Studies Advances.* 2022. Volume 4. No 100073. P. 1-19. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S2666142X22000121?token=9813313AD1E327C5DFDBA2792F4D2276DC819867A8C19A4D0471BE38568E0C667712CA26DF82B9A1EE5DCDE3D3FBC81A&originRegion=eu-west-1&originCreation=20220617164921>
42. Kolb, D. A. *Experiential learning: Experience as the source of learning and development.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1984. URL: http://www.fullerton.edu/cice/_resources/pdfs/sl_documents/Experiential%20Learning%20%20Experience%20As%20The%20Source%20Of%20Learning%20and%20Development.pdf
43. Kramer, M., Schmalenberg, C. *Path to Biculturalism.* 1977. Contemporary Publishing, Wakefield, MA.

44. Kyeongra Yang, Gail R.Woomer, Judith T.Matthews. Collaborative learning among undergraduate students in community health nursing. *Nurse Education in Practice*. 2012. Volume 12. Issue 2. P. 72-76. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471595311001235>
45. Leininger, M. The tribes of nursing in the USA culture of nursing. *J. Transcult. Nurs.* 6. 1994. P. 18-22 URL: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/104365969400600104>
46. Maurrasse, D. Beyond the campus: How colleges and universities form partnerships with their communities. 2001. New York: Routledge
47. Margaret Purnell, Bernadette Royal, Lyndall Warton. Supporting the development of information literacy skills and knowledge in undergraduate nursing students: An integrative review. *Nurse Education Today*. 2020. Volume 95. No 104585. P. 1-10 URL: <https://digitallibrary.health.nt.gov.au/prodjspui/bitstream/10137/11621/2/Supporting%20the%20development%20of%20information%20literacy%20skills%20and%20.pdf>
48. Marianne R.Jeffreys EdD, RN. Nursing student retention and success: Action innovations and research matters. *Teaching and Learning in Nursing*. 2022. Volume 17. Issue 1. P. 137-146. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S1557308721000780?token=790604822B63BBAE9967C8ADA7CE1E640E81A5F6533B851177316BEFABD432B9EE3745BBFBDD53153A027D0FC7D330EF&originRegion=eu-west-1&originCreation=20220617163325>
49. Markaki, A., Prajankett, Oo., Shorten, A. et al. Academic service-learning nursing partnerships in the Americas: a scoping review. *BMC Nursing*. 2021. Vol. 20. URL: <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00698-w>.
50. Nell Hodgson Woodruff School of Nursing Emory University URL: <https://www.nursing.emory.edu/>
51. Newman, C. M., & Hernandez, S. A. Minding Our Business: Longitudinal Effects Of A Service-Learning Experience On Alumni. *Journal of College*

- Teaching & Learning (TLC). 2011. Vol. 8(8), P. 39–48. URL: <https://doi.org/10.19030/tlc.v8i8.5321>.
52. Rolfe, G. Closing the theory-practice gap: a model of nursing praxis. *J. Clin. Nurs.* 2. 1993. P. 173-177. URL: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.1993.tb00157.x>
 53. Sara White, Desiree Tait, Janet Scammell. Nursing students' evolving professional values: Capturing their journey through co-operative inquiry. *Nurse Education in Practice.* 2021. Volume 54. No. 103117. P. 1-4. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471595321001530>
 54. Scully, N.J. The theory-practice gap and skill acquisition: an issue for nursing education. *Collegian* 18. 2011. P. 93-98. URL: <http://dx.doi.org/10.1016/j.colegn.2010.04.002>
 55. Seifer, S.D, Connors K. Faculty Toolkit for Service Learning in Higher Education. 2007. *National Service-Learning Clearinghouse.* URL: <https://www.vanderbilt.edu/oacs/wp-content/uploads/sites/140/faculty-toolkit-for-service-learning.pdf>
 56. Sharoon Shahzad, Ahtisham Younas, Parveen ALI. Social justice education in nursing: An integrative review of teaching and learning approaches and students' and educators' experiences. *Nurse Education Today.* 2022. Volume 110, No 105272. P. 1-12. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0260691722000089>
 57. Silcox, H. C. A how-to guide to reflection: Adding cogmtwe learning to community service programs. 1993. Philadelphia, PA: Brighton Press
 58. Sigmon, R., Ramsey W. Combining service and learning: A resource for community and publicservice. *Journal for Internships and Experiential Education.* 1990. Volume 6(2), P. 37-56.
 59. Simoni, P. S., & McKinney, J. A. Evaluation of service learning in a school of nursing: Primary care in a community setting. *Journal of Nursing Education,* 1998. Volume 37, P. 122-128.

60. Susan M.Strouse, Carolyn J.Nickerson. Professional culture brokers: Nursing faculty perceptions of nursing culture and their role in student formation. *Nurse Education in Practice*. 2016. Volume 18. P. 10-15. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1471595316000305>
61. University of Colorado College of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://nursing.cuanschutz.edu/about>
62. University of Michigan School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://nursing.umich.edu/academics>
63. University of North Carolina at Chapel Hill School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://nursing.unc.edu/education/academic-programs>
64. University of Pennsylvania School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://www.nursing.upenn.edu/about/>
65. University of San Francisco School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://www.usfca.edu/nursing/programs/undergraduate/nursing/bsn-msn>
66. Washington University School of Nursing. Official website [Electronic Resource]. URL: <https://nursing.uw.edu/about/>
67. Willetts, G., Clarke, D. Constructing nurses' professional identity through social identity theory. *Int. J. Nurs. Pract.* 20. 2014. P. 164-169. URL: <http://dx.doi.org/10.1111/ijn.12108>
68. World Health Organization. Health promotion glossary. Geneva: World Health Organization. URL: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/64546/WHO_HPR_HEP_98.1.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ДОДАТКИ

Додаток А

Англомовні терміни і власні назви, використані у магістерській роботі

Англомовний термін	Переклад українською мовою
<i>academic discipline</i>	навчальна дисципліна
<i>academic institutions</i>	освітні заклади
<i>academic learning</i>	теоретичне навчання
<i>academic service-learning, service-learning</i>	академічно-громадське навчання
<i>American Association of Colleges of Nursing</i>	Американська асоціація коледжів медсестринства
<i>application of interdisciplinary training</i>	застосування міждисциплінарного навчання
<i>assessment tools</i>	інструменти оцінювання
<i>best practices in academic nursing education</i>	найкращі практики в освіті медичних сестер
<i>“Campus Compact”</i>	«Кампус Компакт»
<i>changes in the culture of higher education institutions</i>	зміни у культурі ЗВО
<i>collaborative learning</i>	навчання через співпрацю та взаємодію
<i>community engagement initiatives</i>	ініціативи залучення громади
<i>community health clinicals</i>	клініки громадського здоров'я
<i>community healthcare projects</i>	проекти з охорони здоров'я громади
<i>community service</i>	громадська діяльність
<i>community-based learning</i>	навчання на основі співпраці з громадою
<i>community-engaged clinical placements for nursing students</i>	клінічні практики, спрямовані на співпрацю з громадою для студентів медсестер
<i>critical thinking</i>	критичне мислення
<i>cultural diversity in nursing education</i>	культурне розмаїття в медичній освіті
<i>curriculum</i>	навчальний план
<i>expansion of knowledge</i>	розширення знань
<i>experiential learning</i>	експериментальне навчання
<i>formation of personal values</i>	формування особистісних цінностей
<i>Fulbright program</i>	програма «Фулбрайта»
<i>healthcare</i>	охорона здоров'я

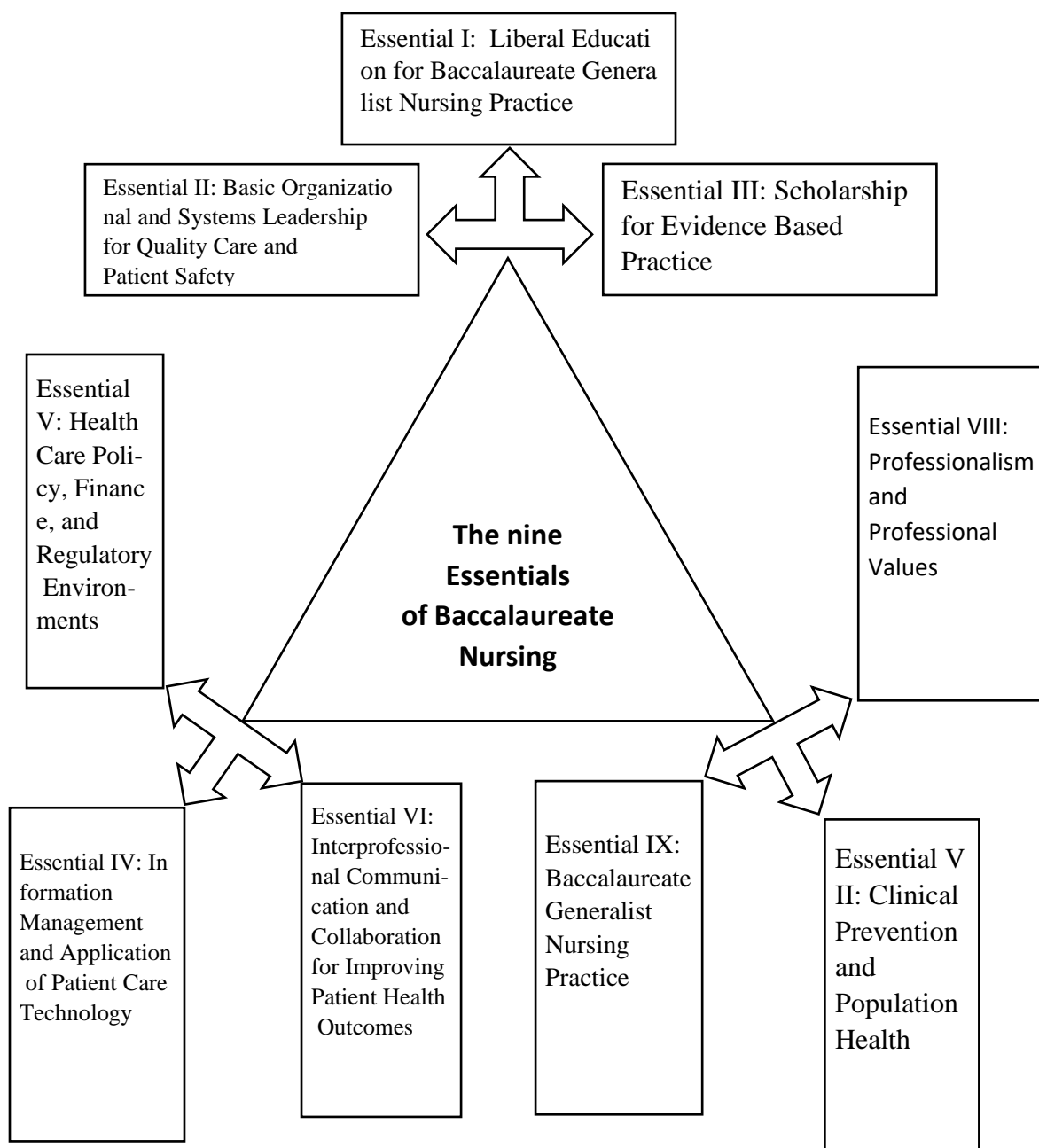
<i>Honey W. Nashman Center for Civic Engagement and Public Service</i>	Центр громадянської активності та громадських послуг ім. Хані В. Нешмана
<i>innovative teaching approaches</i>	інноваційні підходи до викладання
<i>integrated educational model</i>	інтегрована навчальна модель
<i>International Council of Nurses</i>	Міжнародна рада медсестер
<i>“International Journal of Nursing Education Scholarship”</i>	«Міжнародний журнал досліджень медсестринської освіти»
<i>internship</i>	стажування
<i>“Journal of Continuing Education in Nursing”</i>	«Журнал безперервної освіти у медсестринстві»
<i>“Journal of Nursing Education”</i>	«Журнал медсестринської освіти»
<i>Leadership Education in Adolescent Health (LEAH) program</i>	Програма «Лідерська освіта в галузі охорони здоров'я підлітків»
<i>leadership role in nursing</i>	роль лідерства в медсестринстві
<i>Master of Science in Nursing (MSN)</i>	магістр медсестринства
<i>motivation to study</i>	мотивація до навчання
<i>National and Community Service Act of 1990</i>	закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» від 1990 р.
<i>National and Community Service Trust Act of 1993</i>	закон «Про національну та суспільно корисну діяльність» від 1993 р.
<i>Non-governmental organizations</i>	неурядові організації
<i>“Nurse Education in Practice”</i>	«Медсестринська освіта на практиці»
<i>“Nurse Education Today”</i>	«Освіта медсестри сьогодні»
<i>personal significance of students</i>	особистісна значущість студентів
<i>practical experience</i>	практичний досвід
<i>Problem-Based Learning, PBL</i>	проблемно-орієнтоване навчання
<i>professional development opportunities</i>	можливості професійного розвитку
<i>professional skills</i>	професійні навички
<i>public health projects</i>	проекти громадського здоров'я
<i>reflection</i>	рефлексія
<i>research in nursing education</i>	дослідження в галузі медсестринства
<i>Saskatchewan Collaborative Bachelor of Science Nursing</i>	Саскачеванська програма бакалавра медсестер
<i>school of nursing</i>	школа медсестринства
<i>Technology-Enhanced Learning</i>	навчання з використанням технологій

<i>the ability to find ways to solve problems</i>	вміння шукати шляхи вирішення проблем
<i>The Morrill Act</i>	Закон Моррілла
<i>The Southern Regional Education Board</i>	Південна регіональна рада освіти
<i>Ukrainian-American Nurse Project</i>	«Українсько-американський медсестринський проєкт»
<i>volunteerism</i>	волонтерство
<i>World Health Organization (WHO)</i>	Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)

Додаток підготовлений магістрантом на основі опрацювання джерельної бази дослідження.

Додаток Б

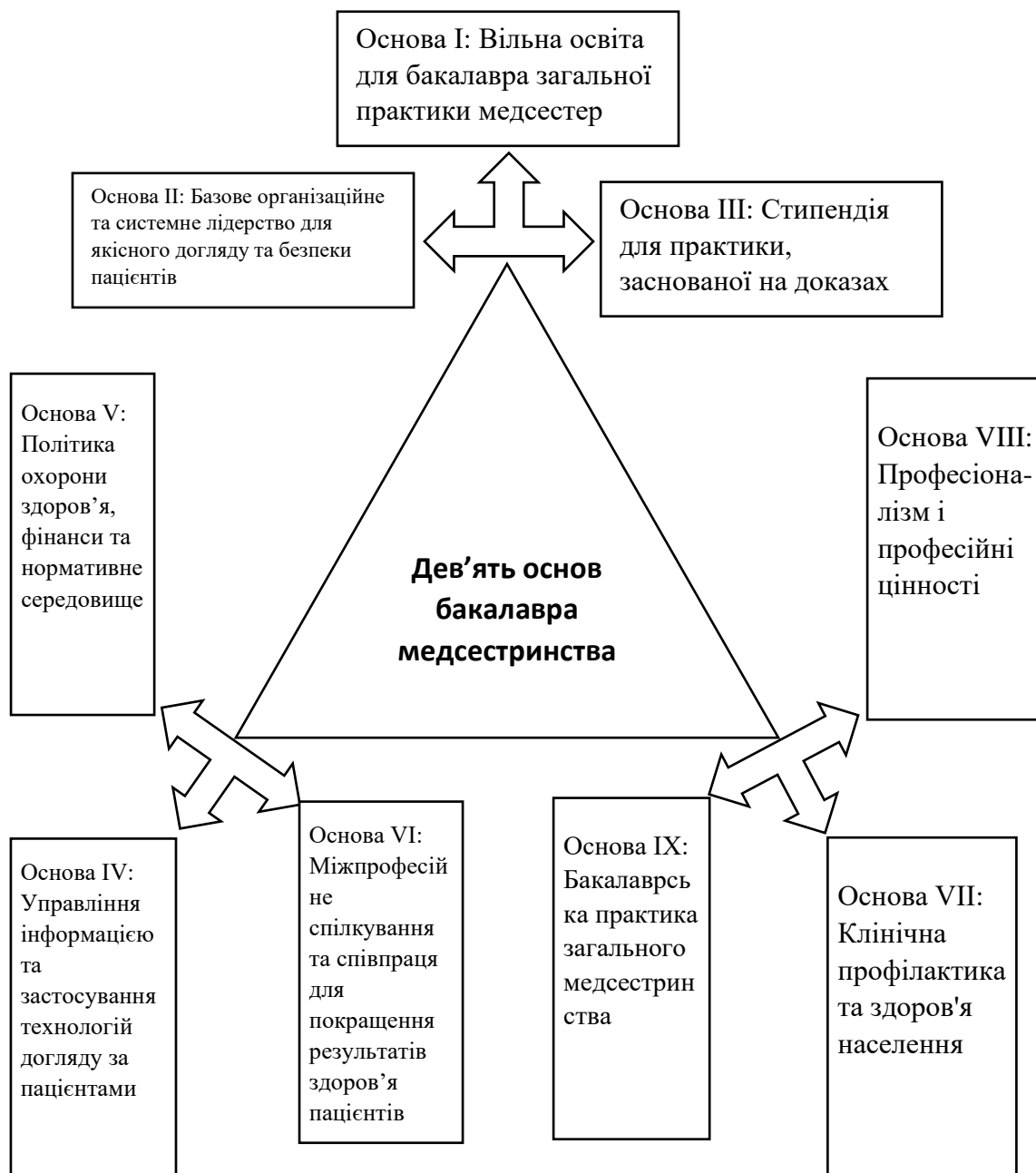
The nine Essentials of Baccalaureate Nursing
(according to the American Association of Colleges of Nursing)

Переклад Додатку Б

Дев'ять основ бакалавра медсестринства

(відповідно до даних Американської асоціації коледжів медсестринства)

Додаток В

Заклади вищої освіти США, в яких функціонують програми академічно-громадського навчання під час підготовки медичних сестер

№ п/п	Назва ЗВО українською	Назва ЗВО англійською
1.	Школа медсестринства Університету Джона Гопкінса	University of Johns Hopkins School of Nursing
2.	Школа медсестринства Університету Пенсильванії	University of Pennsylvania School of Nursing
3.	Школа медсестринства Мічиганського університету	University of Michigan School of Nursing
4.	Школа медсестринства Колумбійського університету	Columbia University School of Nursing
5.	Школа медсестринства Університету Сан-Франциско	University of San Francisco School of Nursing
6.	Школа медсестринства університету Північної Кароліни в Чапел-Хілл	University of North Carolina at Chapel Hill School of Nursing
7.	Школа медсестринства Нелл Ходжсон Вудрафф при Університеті Еморі	Nell Hodgson Woodruff School of Nursing, Emory University
8.	Школа медсестринства Вашингтонського Університету	University of Washington School of Nursing
9.	Школа медсестринства Університету Дьюка	Duke University School of Nursing
10.	Коледж медсестринства Університету Колорадо	University of Colorado College of Nursing
11.	Коледж медсестринства Університету Бригама Янга	Brigham Young University College of Nursing
12.	Школа медсестринства Університету Вісконсин-Медісон	University of Wisconsin-Madison School of Nursing
13.	Школа медсестринства у Лос- Анджелесі Каліфорнійського Університету	University of California, Los Angeles School of Nursing
14.	Школа медсестринства Університету Меріленда	University of Maryland School of Nursing
15.	Школа медсестринства Університету Міннесоти	University of Minnesota School of Nursing
16.	Школа медсестринства Канзаського Університету	University of Kansas School of Nursing
17.	Школа медсестринства в Остіні Техаського Університету	University of Texas at Austin School of Nursing

18.	Коледж медсестринства Університету Іллінойс	University of Illinois College of Nursing
19.	Школа медсестринства у Сан- Дієго Каліфорнійського університету	University of California, San Diego School of Nursing
20.	Школа медсестринства Університету Ратгерс	Rutgers University School of Nursing

Додаток підготовлений магістрантом на основі вивчення офіційних веб-сайтів закладів вищої освіти США.

Додаток Г

«Силабус для Біол 294 (APPLES): Донорство клітинних компонентів крові у громаді» (Syllabus for Biol 294 (APPLES): Community Donations of the Cellular Components of Blood)

Аспекти	Деталі
Назва курсу	«Силабус для Біол 294 (APPLES): Донорство клітинних компонентів крові у громаді» (Syllabus for Biol 294 (APPLES): Community Donations of the Cellular Components of Blood)
ЗВО	Школа медсестринства університету Північної Кароліни в Чапел-Хілл (University of North Carolina at Chapel Hill School of Nursing)
Тривалість курсу	1 семестр (осінній або весняний)
Цілі курсу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зрозуміти причини, чому окремі особи в загальній спільноті не здають тромбоцити або чому попередні донори не повертаються. 2. Дізнатися про склад крові. 3. Створити план соціального маркетингу донорства крові. 4. Реалізувати маркетингові плани. 5. Планувати майбутнє.
Оцінювання курсу	<p>Рефлексія: 30% підсумкової оцінки</p> <p>Рефлексія № 1 (5 сторінок): про знання, здобуті під час спілкування з громадою.</p> <p>Рефлексія № 2 (5 сторінок): лист майбутнім студентам курсу про успіх/прогрес роботи у громаді та плани на майбутнє, з яких вони повинні почати.</p> <p>Домашні завдання: 20% підсумкової оцінки</p> <p>Проект Social Marketing Group: 15% від підсумкової оцінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - презентація для одногрупників; - якість готового проекту; - дотримання термінів; - особиста участь. <p>Підсумковий екзамен: 20% підсумкової оцінки.</p> <p>Відвідуваність: 15% від підсумкової оцінки</p>